

Празненства

Съдържание

1. Източен католицизъм	3
1.1. Въведение	3
1.2. Богоявление на нашия Господар, Бог и Спасител Исус Христос	4
1.3. Успение Богородично	5
1.4. Празник на първовърховните апостоли	7
2. Юдаизъм	9
2.1. Въведение	9
2.2. Песах	9
2.3. Йом Кипур	12
2.4. Ханука	14
3. Римски Католицизъм	17
3.1. Великден	18
3.2. Петдесетница	22
3.3. Коледа	25
4. Източно православие	27
4.1. Въведение	27
4.2. Великден и страстната седмица	28
4.3. Богоявление	32
4.4. Празникът на Благовещение	35
5. Ислям	39
5.1. Въведение	39
5.2. Празникът на Рамадан (<i>Ид ал-Фитр</i>)	39
5.3. Ид ал-Адха	41
5.4. Обрязване (<i>сунна</i>)	44
6. Англиканство и Протестантство	46
6.1. Англиканство (Църква на Англия)	46
6.1.1. Коледа	46
6.1.2. Великден и Страстната седмица	48
6.2. Протестантска църква	55
6.2.1. Коледа	55

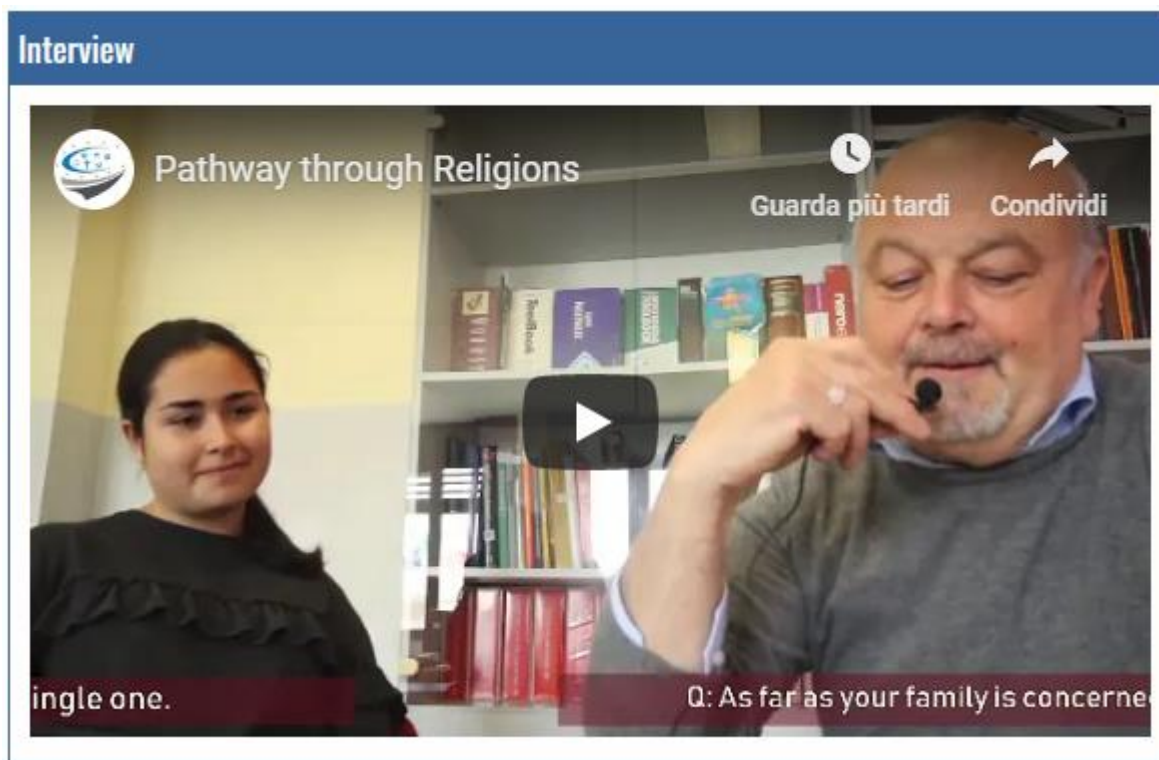
6.2.2. Великден и Страстната седмица	57
6.2.3. Пости.....	61
7. Други основни религии.....	64
7.1. Будизъм.....	64
7.1.1. Денят Дхарма.....	64
7.1.2.Весак.....	65
7.1.3. Лосар	66
7.2. Индуизъм	67
7.2.1. Дивали.....	67
7.2.2. Холи	68
7.2.3. Ганеш Чатурти.....	70
7.3. Сикхизъм	72
7.3.1. Ваисакхи	72
7.3.2. Гурпурбс	73

1. Източен католицизъм

1.1. Въведение

Характерните празници на източните католици са много близки до тези на православните, а не на традиционните празници на латинските католици. Всички празници са включени в литургичен календар, наречен "синаксарион", който включва тържествата, свързани с живота на Христос, Дева Мария и светците. Основният празник е този на Великден, от който зависят много други променливи тържества, докато други са фиксирани в определен ден от календара; има и тържества, свързани преди всичко с култа към Дева и светиите, които зависят от местните традиции и са специфични за църквата. В допълнение към Великден, най-важните празници, общи за всички Източни църкви, са дванадесет; но всяка отделна Църква празнува с голяма тържественост някои светии.

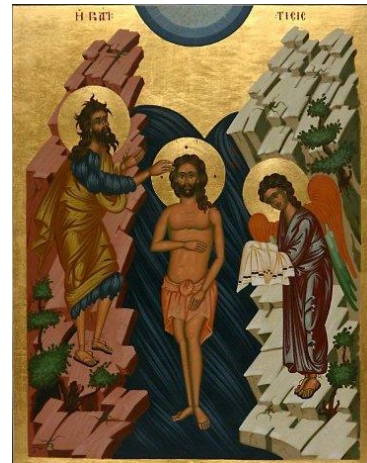
В честванията на Източните църкви честваният е свободен да използва одежди във всякакъв цвят, според традицията на неговата/нейната религия, което е различно от това, което се случва в Латинската Католическа църква, където употребата на богослужебни цветове е много стриктна и кодифицирана, и те са еднакви по цял свят; ако има повече чествания, те също могат да използват различни цветове. Някои церемонии са запазени за епископите, докато други могат да се изпълняват от всеки свещеник и дори от дякон, и за всяка йерархия се използват различни одежди. Вярващите, които участват в церемония, са почти винаги прави, само възрастните и малките деца могат да седнат.

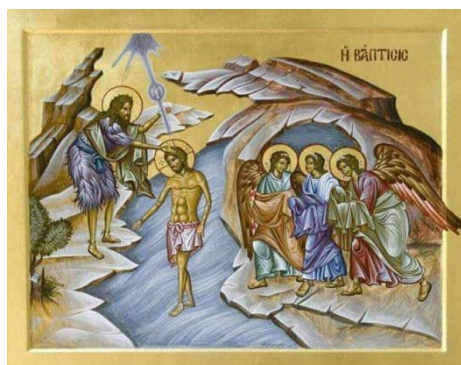
1.2. Богоявление на нашия Господар, Бог и Спасител Исус Христос

Честването на Богоявление е поставено на 6-ти януари от литургичния календар, тъй като в Източните Църкви на тази дата Богоявлението на Исус не обхваща мъдреците, които са донесли даровете, а Богоявлението на Светата троица по време на кръщението на Исус. Терминът Теофания (появата на Бог) е предпочетено, а първоначално името на празника е било Теофании (Богоявления), в множествено число, за да покаже появите на Отеца, на Сина и на Светия Дух пред света, които са се състояли по различен за всеки човек начин. Това е честване, което е останало непроменено от 4-ти век, докато в ранните векове е било присъединено към честването на Рождество Христово, след това се измества на 25 декември.

Денят на Богоявление, кръщението на Христос, е едно от великите дванадесет чествания на Византийската литургична година. Това е един от дните, показващи кръщението на вярващите. На този ден се състои Великият водосвет, подобно на благославянето на водата при кръщаването на всеки вярващ. Кръстът се потапя във водата, символ на кръщаването на Христос, парадигма на кръщаването на всеки християнин. Водосветът обичайно се чества на 5-ти януари на края на вечерните молитви, в църквата, докато на деня на честването, на 6-ти януари, ритуалът се повтаря в селския фонтан или в близката река, или където и да е в морето по подобие на кръщението на Исус в река Йордан. Тогава, чрез благословената вода на този ден и през следващите дни, домовете на отделните семейства са благословени, продължавайки Божията благословия към цялото общество на вярващите и средата, в която те живеят. Благословената вода на деня на Богоявление потвърждава оповестяването на вярата в Светата троица за цялото общество, припомняйки си благоговението, което всеки изпитва към Божия дух.

Икона в енорийската църква Свети Георги Албански (Козенца – Италия)

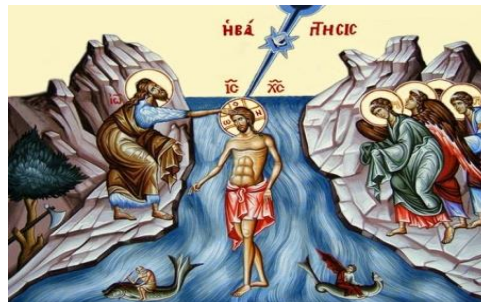
Гръцка икона на свещеното Богоявление

Икона в енорийската църква Св. Никола Мецоюсо (ПА - Италия)

Фреска на кръщението на Христос - школа Джото - 13-ти век

Православна икона на Богоявление

Видео

Честване на Богоявление в Карпиняно Салентино (LE - Италия)

1.3. Успение Богородично

Всички Източни Църкви - както католически, така и православни - честват Успение Богородично като най-големият празник на Богородица - Майката на Исус. Според литургичния календар се пада на 15-ти август, същия ден на който Латинската Църква чества Възнесението на Мария в Рая; Успението е най-важният празник на Дева Мария: за източните църкви Успението е считано и чествано като „Великден на Божията майка“; и четиринадесетте дни, които го предхождат се наричат „малки пости на Девата“ по аналогия на великите пости, който подготвя еврейската пасха на Христос. На тези дни вярващите ходят на църква и пеят молитва към Божията майка, в параклиса, която е неразделна част от богослужебните книги, католически и православни, гръцки и славянски: тя наистина е един от най-популярните изрази на византийския култ на Дева Мария.

Празникът на Успение няма основа в Писанията, но през

Н. Пусен „Смъртта на Богородица“ - бароково представяне на Успение (17 век)

4-ти век е споменат в трудовете на бащите на църквата, като Ефрем Сирийски и Епифаний Саламински (Панарион, Том II, книга III).

В началото на VIII век в Константинопол е създаден празникът на Успение, с указ на император Морис (582-602 г.), а скоро и основната идея на празника се превръща прославянето на Дева Мария. Празникът на Успение Богородично е въведен в Рим около 650 г., ставайки обект на тържествено възпоменание, направено първоначално на 18 януари и по-късно на 15 август.

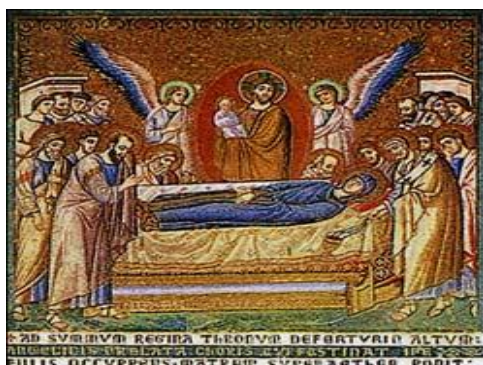
Изображения

Статуята на Успение, изложена на 14 август в римската църква Аракоели

Восъчна статуя на Успение, 17-ти век, църква Сан Каталдо (CL)

П. Кавалини, Проходът на Дева Мария - Мозайка в базиликата в Санта Мария в Трастевере, Рим.

Стенопис на Панахия Фориботиса в Асину (Кипър)

Видео

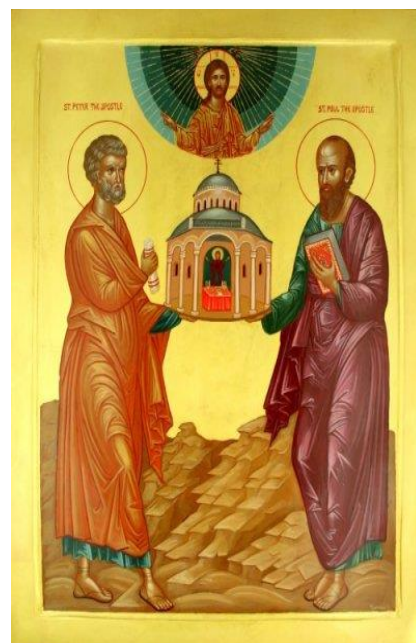
Видео на местата на Успение

1.4. Празник на първоверховните апостоли

Празникът на светите Петър и Павел е "икуменичен" празник, който се отбелязва на същата дата (29 юни) от всички източноправославни църкви, както католически, така и православни, и от Латинската църква. Тя датира от първите векове на християнството, а от 3-ти век има свидетелства, както археологически, така и литературни, за този празник.

Византийската традиция нарича Петър и Павел "първите корифеи" (тези, които заемат първо място, са с най-голямо високопочитание), а също и "първи по високопочитание". Честването на празника се предшества от период на пости, с различна продължителност, който се случва след Петдесетницата. Той предвижда специална церемония в молитвите на целия ден и почитането на икона, в която свети Петър и Павел са представени заедно, което често е представено като акт на подкрепа на Църквата.

Свързано със съвременния празник на дванадесетте апостоли, почитането на дванадесетте апостоли, които са Божии ученици, според Византийската традиция е на следващия ден.

Икони на апостолите, подкрепяйки Църквата

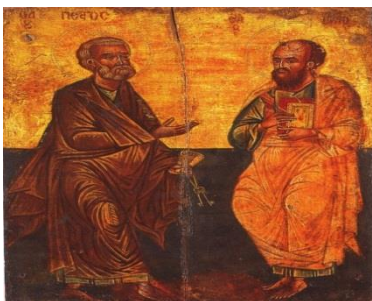
Изображения

Златно стъкло с бюстове на Петър и Павел (4 век), Свещен музей, Апостолска библиотека, Ватикана

Среща на Петър и Павел, мозайки на катедралата Монреал, Монреале, Палермо - Италия, 12 век

Икона на свети Петър и Павел, 17 век, Алепо, Сирия

Божествена литургия в Руската православна църква "Свети Никола" в Ница, по време на празника на Свети Петър и Павел

2. Юдаизъм

2.1. Въведение

Тази глава показва някои от най-важните еврейски празници - Песах (Пасха), Йом Кипур и Ханука. Тези празници разкриват много за корените на еврейската култура и традиции и как религията е преплетена в ежедневието на евреите, без значение къде по света те живеят. Празниците са силна част от връзката със старите познания, традиции и отношения, които държат еврейското общество свързано.

Честванията в тази глава са описани както като исторически корени, така и като съвременна проява на еврейската религия. Снимките и видеата могат да помогнат на учителите и учениците от една страна да разберат по-добре значимостта на честванията и от друга страна да имат възможността да се свържат с евреите и еврейските ученици по по-добър начин.

2.2. Песах

Песахът, който отбелязва изселването на децата на Израел от Египет, е основната история на еврейското население. Първият голям фестивал, въведен в Тората, не само чества националното освобождение, но и представя критичното вярване, повтарящо се в Библията, че Бог чува вика на потиснатите. Ключовите събития са разказани в глави 12 и 13 в „Екзодус“. Тъй като фараонът непрекъснато продължавал да се съпротивлява да освободи еврейските роби, Господ решава да изпрати последното и най-ужасното от десетте бедствия, убийството на първородния син.

В навечерието на тяхното изкупление, на 14-то число на месец Нисан, всяко еврейско домакинство трябва да изпече агне вечерта. Те трябва да намажат вратите си с кръвта от животните като знак, за да гарантират, че техните собствени първородни деца ще избегнат вредите. „Аз ще премина над теб и никое бедствие няма да те унищожи“, казва Бог (Екзодус 12.13) - оттук и името на празника, Песах, „Пасха“. Агнето трябва да се консумира „набързо“, без да не остане нищо до сутринта и да се яде с безквасен хляб и горчиви билки. Тъй като няма време за да втаса тестото, хлябът трябва да бъде безквасен. Горчивите билки символизират горчивината, нанесена на пленените израилтяни от техните роби - господари (Екзодус 1:14). Когато чумата удря дори по царското домакинство, фараонът накрая капитулира и израилтяните се освобождават. Докато се опитват да избягат, им се заповядва да „съблюдават този ден“ отсега нататък във всяко поколение. Почитането на фестивала обхваща седмицата от

Седер, религиозно ястие, поднасяно на 15-ти и 16-ти на месец Нисан, за да започне празникът на Пасха.

Четене на молитви на вечеря на Пасха

Екзодус до пресичането на Червено море, където фараонът и преследващите египетски колесници срещат своята съдба. Докато Песах продължава седем дни в Израел и сред реформистките евреи, при традиционните евреи в диаспората той продължава осем. Първият и седмия ден са Йом Тов в Израел и при реформистките евреи, когато нищо може да се работи, докато православните и масортските общности в диаспората честват Йом Тов през първия, втория, седмия и осмия ден. Най-отличителната черта е да се въздържат от ядене на квасни храни, направени от петте вида зърнени култури, свързани с Израел: пшеница, ечемик, овес, лимец и ръж). Вместо това, възобновяваме нуждите на Екзодус, като се справяме с безквасната маца, „хляба на бедствието“, както го наричат във Второзаконие.

Първоначално Песах е бил празник на поклонници и пасхалното агне се е яло в храма в Йерусалим. Но сега Храмът вече не стои, агнешкото не е част от менюто на Песаха, а вместо това се символизира с печена кост в чинията на Седер. Но горчивите билки остават един от емоционалните вкусове на Песах. Никой празник не включва толкова подготовка, колкото Песах, защото не само, че Тората заповядва да се въздържа от закваска, но също така предвижда, че нищо няма да бъде „намерено в твоя дом“. В нощта преди Песах, традицията е да се разпръснат няколко парчета хамец около къщата и да се съберат в тържествено търсене, като се използва перо, дървена лъжица и свещ (или факел). Те биват официално изгорени на

следващата сутрин преди момента, в който не може повече да се консумира хамец. В навечерието на Песах е и постът на Първородния, който е създаден от равините в знак на благодарност за избавлението на първородните евреи по време на Десетото бедствие.

Изображения

В Шамрон започва празника на Песах; На същата вечер евреите колят корбанот песах (агне), събитие, което ежегодно става сравнително значима туристическа атракция.

Чинията на Седер . Има най-малко пет храни, които се поставят в чинията на Седер: опашна кост (зероа), яйце (бейтах), горчиви билки (марор), зеленчуци (карпас) и сладката паста, наречена харосет. В много чинии за Седер също има място за шеста храна, хазеро (друг вид горчиви билки). Всички те са предназначени да напомнят за основната тема на Пасхата: преходът на еврейския народ от робство към свобода.

Video

Видеото показва как се състои Седер (еврейска ритуална служба и церемониална вечеря за първата нощ или първите две нощи на Пасхата)

2.3. Йом Кипур

Йом Кипур е най-святият ден в годината, когато хората са най-близо до Бога и до същността на техните души. Йом Кипур означава „Ден на изкупление“, както казва стихът: „Защото в този ден Той ще ти прости, очисти се, за да се очистиш от всичките си грехове преди Бога“.

Само няколко месеца след като народът на Израел напуска Египет през 2448 г. от създаването (1313 г. пр.н.е.), те съгрешават, като се покланят на златен телец. Моисей се изкачва на планината Синай и се моли на Бог да им прости. След два 40-дни на планината е получена Божествена благосклонност. В деня, когато Моисей слиза от планината (10-тият от Тишрей), денят става познат като Деня на изкуплението - Йом Кипур. Тази практика продължава стотици години, през времето на първия храм в Ерусалим, построен от Соломон, и втория храм, построен от Езра. Евреи от цял свят се събират в Храма, за да изпитат свещената гледка на Първосвещеника, който изпълнява причастието си, получавайки прошка за целия еврейски народ. Когато вторият храм е разрушен през 3830 г. от създаването (70 г.), службата на Йом Кипур продължава. Вместо първосвещеник, който да принася жертви в Ерусалим, всеки еврей извършва службата на Йом Кипур в храма на сърцето си.

Честване на Йом Кипур, Евреи четат Тората

През целия ден се провеждат пет молитвени церемонии: Маарив, Шахарит, Мусаф, Минха и Нейла.

Четиридесет дни преди Йом Кипур, на първия от Елул, хората започват да свирят на шофар всяка сутрин и да рецитират Псалм 27 след сутрешните и следобедните молитви. В сефарадските общности е обичай всяка сутрин да се започва да се цитира **Селихот** (Ашкеназим, които започва само няколко дни преди Рош Хашана) - изграждането на атмосфера на благоговение, покаяние и страхопочитание, водещи до Йом Кипур. Точно както Йом Кипур е ден на пост, **денят преди Йом Кипур** е отделен за хранене и подготовка за този свят ден. Ето някои от дейностите, които хората правят в деня преди Йом Кипур:

Празничните свещи се запалват преди началото на свещения ден.

Никаква работа не трябва да се извършва на Йом Кипур, от времето, когато слънцето залезе на деветия Тишрей, докато звездите се появят вечерта на следващия ден.

На Йом Кипур хората измъчват себе си, като избягват следните пет действия:

- **Ядене** или **пиене** (в случай на нужда те се консултират с лекар и равин)
- Носене на **кожени** обувки
- Прилагане на **лосиони** или кремове

- **Измиване** или къпане
- Обвързване в **брачни отношения**

Освен специфичните действия, Йом Кипур е посветен на самоанализ, молитва и желанието за прошка от Бог. Дори по време на прекъсванията между службите е подходящо да се рецитират псалми във всеки възможен момент.

Изображения

Изучаване на седмичната част от Тората, произведена от Йешива в Йерусалим

Стената на плача в Йерусалим на Йом Кипур

Видео

Децата свирят на шофарите си (рог на овен). Тората описва звука на шофара, но не казва кога и как трябва да се изпълнява този ритуал. Състои се от три серии изсвирвания, всяка от които се състои от три повторения на три ноти.

Видеото обяснява как да се приготвим за Йом Кипур – пост и други важни стъпки

2.4. Ханука

Ханука, еврейският фестивал за повторното осветяване, известен също като фестивал на светлините, е осемдневен фестивал, който започва на 25-ия ден от еврейския месец Кислев. Историята на Ханука започва по време на царуването на Александър Велики. Александър завладява Сирия, Египет и Юдея, но позволява на хората, които са под негов контрол, да продължат да изповядват собствените си религии и да запазят определена степен на автономия.

Ханука не е много значим религиозен празник. Религиозното значение на празника е далеч по-малко от това на Рош Хашана, Йом Кипур, Суккот, Пасха и Шавуот. Той е приблизително равносилен по значението на Пурим и не са много не-евреите, които дори са чували за Пурим! Ханука не се споменава в еврейските писания; историята е свързана с книгата на Макавеите, която евреите не приемат като писание.

Празнуване на Ханука и осветлението на Менора

Свещите на Ханука са само за удоволствие; нямат право да ги използват за каквато и да е друга цел.

Те имат още една допълнителна (шамаш), ако трябва да свършат нещо полезно със свещ, случайно не използват свещите на Ханука. Свещта шамаш е различна по височина, така че лесно се разпознава като шамаш.

Единственото религиозно събитие, свързано с празника, е запалването на свещи. Свещите са подредени в свещник, наречен Ханукия. Много хора свързват Ханукия неправилно с менора. Името менора се използва само за описване на големия свещник със седем разклонения, който се е намирал в еврейския храм. Ханукия притежава девет свещи: по една за всяка нощ, плюс шамаш (помощна) с различна височина. На първата нощ една свещ е поставена в дясно. Светият шамаш е запален и се изричат три brakhот (благословии): l'hadlik neir (обща молитва над свещите), she-asah nisim (молитва, благодарност на Бога за извършване на чудеса за нашите предци в настоящето) и shehekhianu (обща молитва, благодарност на Бога, че ни позволи да достигнем до това време от годината). Първата свещ се запалва със свещта шамаш, а свещта шамаш се поставя на нейното място. Свещите могат да изгорят сами след най-малко половин час. Всяка нощ се добавя по още една свещ отдясно наляво (като еврейския език). Свещите са запалени отляво надясно (защото хората отдават чест първоначално на това, което е по-ново).

Традиционно е да се ядат пържени храни на този празник, поради значението на олиото за празника. Сред евреите ашкенази това обикновено включва латке (произношението „лот-кус“ или „лот-кес“ в зависимост от това откъде идва бабата), или „картофени палачинки“. Друга традиция на празника е да се играе с дрейдел, хазартна игра, която се играе със зар с квадратен връх. Повечето хора играят с кибритени клечки, стотинки, шоколадови топчета или

шоколадови монети. Дрейделът е маркиран със следните четири еврейски букви: Нун, Гиммел, Хе и Шин. На еврейските дреидели няма Шин, а по-скоро Пех, което означава По, което означава тук. Традиционната песен на този празник е „Маоц Цур“, по-известна на християните като „Скалата на вековете“ (мелодията е същата като една от най-популярните мелодии; християнският превод може да бъде свободен).

Изображения

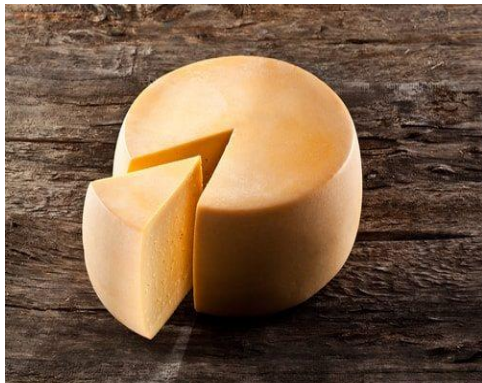
Празникът датира от два века преди началото на християнството и продължава осем дни. Думата "Ханука" означава посвещение и почита едно от най-големите чудеса в еврейската история. Фестивалът е време за еврейския народ да си спомни за победата си в битка срещу гърците преди повече от 2000 години, за да изповядват своята религия без ограничения.

Всяка нощ на Ханука при залез слънце една нова свещ е запалена. Традиционно, в първата нощ, една свещ се поставя на най-дясното разклонение на ханукията. След това свещта на шамаша се запалва и се използва за запалване на първата свещ. На втората нощ се добавя още една свещ откъм десния край на ханукията. След това свещта от шамаша запалва свещите отляво надясно (най-новата свещ се запалва първа). Всяка нощ се добавя нова свещ и процесът се повтаря до осмата нощ, когато светят всичките девет свещи на ханукията.

Дрейделът е въртящ се топ с четири страни. От всяка страна има еврейска буква: нун, гиммел, хей или шин. Тези букви са съкращение от фразата Nes gadol hayah sham, или на български: "там се е случило голямо чудо."

Защо евреите ядат солено сирене на Ханука? За да почетат Юдит. Юдит побеждава Олоферн, като му дава особено солено сирене. Олоферн бил изключително жесток и груб генерал на император Асурия Навуходоносор. Той нахлул в Бетулия и ако Бетулия паднала, щяла да падне и останалата част от страната. Градът възнамерявал да се предаде, с малък избор или да се надява на друго.

Въпреки това, Юдит, млада вдовица, докладвала на вражеския лагер, имайки наум гениален план. Юдит била красива. А на Олоферн, както на повечето мъже, слабото му място били красивите, неомъжени жени. Той я поканил на пиршество и започнало яденето на соленото сирене. Олоферн бил толкова жаден, след като изял това особено солено сирене, че изпил всички чаши с вино, докато не припаднал. Сама с него в палатката му, Юдит се помолила на Бог за сила и след това обезглавила мъжа. Нарязала на парчета главата му. Асирийската армия била като пиле с отрязана глава без Олофер. Те бързо паднали след изненадваща атака от страна на израилтяните.

Видео

Видеото обяснява как се празнува Ханука

3. Римски Католицизъм

Религиозният празник е време на особено значение, отбелязано от привърженици на тази религия. Религиозните фестивали обикновено се честват на повтарящи се цикли в календарната година или в лунния календар. Всяка година в света се провеждат стотици различни религиозни фестивали, а религиозният фестивал е свързан с празнуване на нещо, което е специално за тази религия.

Празненствата, характерни на католическата литургия, припомнят и представят отново събитие от миналото, свързано с живота на Исус, на майка му Мария или на светиите. В литургията на римския обред на Католическата църква най-важните празници се наричат тържества и са:

- Второ пришествие - четириседмичният сезон на подготовка за раждането на Христос и за Идването на Христос на земята. Често венецът се използва като фокус за молитва по време на Второто пришествие.
- Коледа - рождението на Исус - често се празнува с рождени сцени, истории, приказки, припомнящи историята на скромното раждане на Исус в конюшната, заобиколен от животни.

- Богоявление - посещението на тримата мъдреци на Исус веднага след раждането му и последващото разпространение на новината за неговото раждане в целия свят.
- Постите - периодът до Великден в чест на 40-те дни, които Исус прекарал в пост и молитва в пустинята. Време за лично преосмисляне и усъвършенстване чрез молитва, пост и учене.

- Страстната седмица - последната седмица от живота на Исус, включително Цветната неделя, която празнува триумфалното му влизане в Ерусалим седмица преди разпъването му; Велики четвъртък, спомен за Тайната вечеря с учениците; и Разпети петък, денят, когато Исус е бил разпънат на кръст, който е най-разпознаваемият символ на християнството.
- Великден - възкресението на Исус от мъртвите. Яйцата са основен символ на Великден, тъй като те символизират нов живот. Кръстовете често са покрити с цветя, които символизират победата на Исус над смъртта.
- Възнесение Господне - когато Исус се възнеса на небето.
- Петдесетница - дарът на Светия Дух, Божието присъствие в света, на последователите на Исус под формата на могъщ вятър и огнени езици.
- Дни на светците - официални дни на празнуващите на хора, които са имали святи живот и са признати за официални светци.

3.1. Великден

На Великден се чества вярата в възкресението на Исус Христос. В Новия Завет на Библията се казва, че събитието се е случило три дни след като Исус бил разпънат от римляните и е починал около 30 г. сл. Хр. - 40-дневен период на пост, молитва и жертва - и завършва със Страстната седмица, която включва Велики четвъртък (честването на последната вечеря на Исус с неговите 12 апостоли), Разпети петък (на който се отбелязва разпъването на Исус) и Светла неделя.

Великден и свързаните с него празници, като Пепелна Сряда и Цветница, се считат за „подвижни празници“: Великден може да падне в неделя между 22 март и 25 април.

Великден се предшества от седмица (наричана страстна седмица), в която се коментират фактите за страстта и смъртта на Христовия кръст, за погребението и възкресението от мъртвите; Четвъртък, петък и събота представляват свещеният тридиум. Вечерта на Страстна събота, по време на великото бдение, постепенно се преминава от скръб към радостта от възкресението, припомня за - след кръщението на оглашените и многобройните четения, песни и молитви - с тържествена литургия към зората на неделята, правилно казано Великден, на който се празнува с най-голямата тържественост възкресението на Христос, върха на неговото дело за изкупление.

Основният символ на Великден е кръстът, който припомня за смъртта на Исус и неговото възкресение. От древни времена кръстът е възприет от християните и като жест ("знак на кръста"), който се получава чрез докосване на челото с три пръста, пъпа и след това, едно след друго, двете рамена. Други символи са: Алфа и Омега (Α Ω), първата и последната буква на гръцката азбука, буквите, отнасящи се до Исус, началото и края на историята, според Библията; агнето, защото Исус е Божият Агнец, който предлага живота си за спасение на човечеството; гълъбът и маслиновото дърво, символи на мира, които припомнят епизода от вселенския

потоп, описан в Битие и влизането на Исус в Ерусалим, когато тълпата го посреща радостно; яйцето, което представлява раждането на нов живот.

Християните, благодарение на жертвата на Христос - неопетненото агне, което се предлага, за да могат хората да имат живот и да го имат в изобилие - са били изкупили греховете си, за да посрещнат предложението на Бога на Исус и да превърнат обряда в истински избор на живот, и не просто да повтарят жестове далеч от реалността на ежедневието. Празнуването на Великден означава за вярващите, вярване, че няма човешка реалност, колкото и грозна и ужасна да е тя, чужда на възможността за спасение; това означава непрекъснато нечие обновяване в справедливостта, като се приемат Христовите чувства: милост, доброта, смирение, кротост, търпение.

Основните свещени текстове за препратки са историите за страстта, смъртта и възкресението на Исус, съдържащи се в четирите евангелия на Матей, Марк, Лука и Йоан.

Изображения

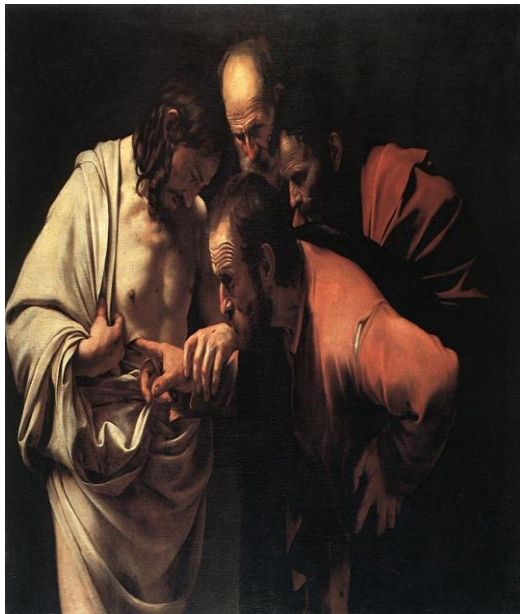

Масачо, Света Троица или Трон на благодатта, 1426-1428, църква Санта Мария Новела, Флоренция.

Светата Троица се намира в доминиканската църква Санта Мария Новела във Флоренция. За да създаде усещане за дълбочина и пространство, Масачо използва линейна перспектива с изчезваща точка, светлосенки, ракурс и насочена светлина. Това е било съвсем ново по онова време. Фигурите са с естествен размер, емоционални и толкова реалистични, че изглеждат изваяни. Исус е особено реалистичен, като тялото му повлияно от гравитацията.

В долната част на фреската е разположен скелет върху открита гробница. Боядисано така, че да изглежда издълбано в камъка, е написано: „*Io fu' già quel che voi sete, e quel ch'i son voi anco sarete*“ - аз бях това, което вие сте и ще бъдете това, което аз съм. Това е *Memento Mori* (Помни, че ще умреш), напомнящ за нашата смърт.

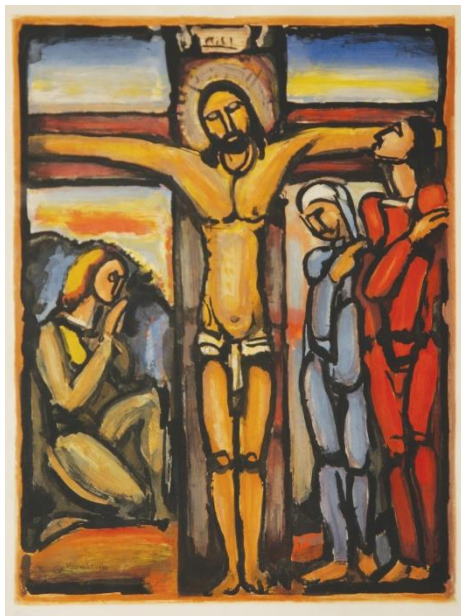
Благодарение на използването на перспективата, вярващият, който наблюдава фреската, е "наистина" пред Христос, който сякаш присъства телесно. Това използване на перспективата разкрива, че Троицата принадлежи на света. Това събитие не се е случило само векове по-рано, но се случва тук и сега, продължава и днес в живота на вярващите, които по този начин могат да се окажат пред Отца, Сина и Духа, така че животът му да може да бъде преобразен, съживен.

МИКЕЛАНДЖЕЛО МЕРИЗИ ДА КАРАВАДЖО *Неверието на Свети Тома*, 1601-1602, Сансуси, Потсдам.

Драмата на недоверие изглежда е докоснала лично Караваджо. Малко от неговите картини са физически толкова шокиращи - неговият Тома тласка любопитството си до границите му, преди да каже: „Господ мой и мой Бог. Класическата композиция внимателно обединява четирите глави в търсене на истината. Главата на Христос е до голяма степен в сянка, тъй като Той е човекът, който е най-малко познаваем. Той също така има красота, която не е била забелязана в картините на Матей за ареста и появата МУ в Емаус.

Интересно е използването на светлина, която се влива в образа от лявата страна. Исус е окъпан в светлина и неговата бяла кожа и роби също се открояват. Позицията на Тома в платното е подсилена от червените му дрехи и светлината, която свети върху нея.

ЖОРЖ РУО, *ХРИСТОС НА КРЪСТА*, 1936.

В този ясен образ Йоан и двете Марии вече не стенат, а по-скоро изглежда, че се покланят - те коленичат или поглеждат към драмата, която се разгръща. И, обикновено, надеждата, която изпитват, се отразява в оранжево-жълтото небе зад кръста.

В това, както и в други отпечатъци, Руо търси, както казва той, "пластична транскрипция на емоциите си." Неговият стил се развива в преследване на тази духовна визия.

САФЕТ ЗЕЦ, Свалянето на тялото на Господа от кръста, 2014, Параклис на страстта, в Църквата на Исус, Рим.

Художникът представя отлагането на Христос като прегръдка. Ръцете му, които бяха измили краката на учениците, счутили хляба на последното им хранене заедно, ръцете му върху кръста, които бяха разпръснати в болезнена и любяща прегръдка: сега учениците му прегръщат мъртвото му тяло и го връщат на земята - от тази дървена рамка.

ДЖОВАНИ БЕЛИНИ, Възкресение на Христос, 1475-1479, Берлинска картинна галерия.

Три жени се приближават до гроба на заден фон. Една от тях, Мария Магдалена, е облечена в бяло. Те възнамеряват да помажат Христовото тяло. Но вратата е отворена и Христос плава над света. Двама войници с удивление гледат нагоре; трети войник все още спи.

В тази картина художникът следва северните течения в своя поглед над природата. Мистична, но реалистична, комбинацията от вяра и фокус придава на картината изключително убедително качество, а темата за възкресението - успокояваща за погребалното настроение на картината.

Видеа

Великденският празник – Великден, Отец Робърт Гендро обяснява Великденското триединство и празника на Великден в кратки видеоклипове.

Великденското триединство и Великден; Този епизод на Разум за сезона се фокусира върху триединството, от Великия четвъртък до Великденското бдение. То обяснява защо и какво празнуваме по време на тази връхна точка на литургичната година.

3.2. Петдесетница

Петдесетница отбелязва слизането на Светия Дух върху Мария (майката на Исус) и апостолите, след разпятието, възкресението и Възнесението на Исус Христос и това е началото на мисията на християнската църква към света.

Името "Петдесетница" идва от гръцката дума Πεντηκοστή (Pentēkostē), което означава "петдесета". Причината е, че Петдесетницата е петдесетият ден след Великден.

Това име е въведено в употреба в края на Стария Завет и е наследено от авторите на Новия Завет. Еврейският празник на Петдесетница, известен като Шаву'от (еврейски, "седмици"), е преди всичко благодарност за първите плодове на пшеницата, но по-късно е свързан със спомен за закона, даден от Бога на Моисей на планината Синай. ,

В ранната църква християните често споменават целия 50-дневен период, започващ с Великден като Петдесетница. Кръщението се прилагало както в началото (Великден), така и в края (деня на Петдесетницата) на Пасхалния сезон. В крайна сметка, Петдесетница става по-популярно време за кръщаване, отколкото Великден в северна Европа, а в Англия празникът обикновено се е наричал Бяла неделя (Whitesunday) заради специалните бели дрехи, носени от новокръстените. В Първата молитвена книга на Едуард VI (1549) празникът официално се нарича Бяла неделя и това име продължава да съществува в англиканските църкви. В католическите и други западни църкви свещениците често носят червени одежди по време на Петдесетница, за да символизират „огнените езици“, които се спускат върху учениците от Светия Дух.

Петдесетницата представлява изпълнението на обещанието на Христос от края на Евангелието на Лука: "Така е писано, че Христос трябва да пострада и на третия ден да възкръсне от мъртвите, и че в Негово име да се проповядва покаяние и прошка на греховете на всички народи, започвайки от Йерусалим. Вие сте свидетели на тези неща. И ето, Аз изпращам над вас обещанието на Моя Отец; но останете в града, докато сте покрити със сила от високо" (Лука 24). Това "покриване със сила" идва със слизането на Светия Дух над Църквата.

Символите на Светия Дух са елементите на вятъра и огъня. Вятърът е основен символ на Светия Дух, тъй като гръцката дума за "Дух" (πνεῦμα) също означава "вятър" и "дъх".

Тази Тържественост ни кара да помним и преживяваме слизането на Светия Дух върху апостолите и другите ученици, събрани в молитва с Дева Мария в горното пространство (вж. Действия 2: 1-11). Исус, възкръснал и възнесен на Небето, изпратил Духа си към Църквата, така че всеки християнин да може да участва в своя божествен живот и да стане негов действителен свидетел в света. Светият Дух, влизайки в историята, побеждава безплодието, отваря сърцата за надежда, стимулира и насърчава в нас вътрешна зрялост в отношенията ни с Бога и с нашите близки.

Избращения

Джото, Петдесетница, 1303-1305, Параклисът "Скровени", Падова.

Петдесетница е последната от историите за страстите на Исус, изписани в параклиса "Скровени".

Петдесетница се празнува в структура, разположена наклонено в пространството и чиито готически аркади позволяват изглед към вътрешността. Учениците са се събрали и лъчи от Светия Дух се спускат върху тях. Лицата им показват удивление и преображение. Заслужава да се отбележи, че поставянето на Петдесетница е почти единствената картина в Падова, която пряко отразява съвременната готическа архитектура.

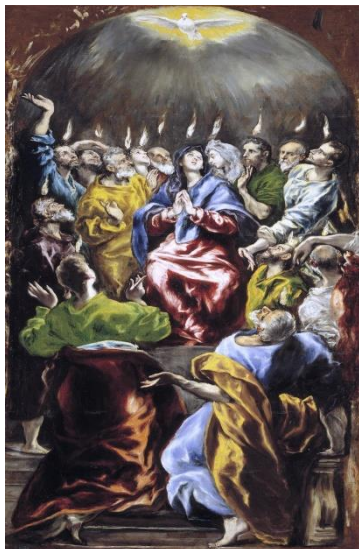
Фра Анджелико, Триптих на последния съд, Възнесение и Петдесетница, 1450-1455, Национална галерия Корсини, Рим.

Вътре в триптиха страничният панел отдясно е посветен на Петдесетница. Забележителна е гледката на гълъба, който е обърнат с главата надолу върху учениците, защото той съвпада с изчезващата точка, съответстваща на надлъжния прозорец над самия гълъб. В тази картина Биато Ангелико позволява на света да изникне тайната на действието на Светия Дух, която със своята сила (δύναμις) действа в човешкия живот по мощен начин, но също така дискретно и мълчаливо.

Alessandro Bonvicino, called Moretto, Pentecost, 1543-1544, Tosio Martinengo Art Gallery, Brescia.

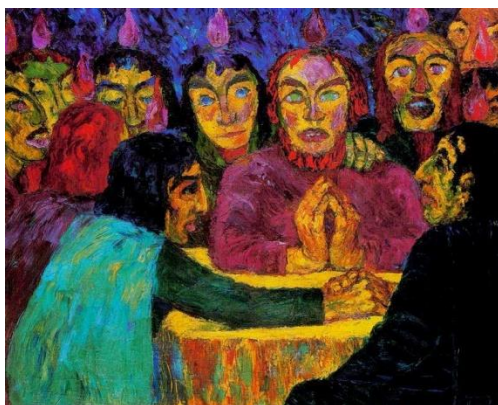
Според каноничната система в центъра се намира Мадоната, заобиколена от апостолите, всички, които са поразени в челото от лъчите, идващи от Светия Дух, който във формата на гълъб се откроява в горната част на платното. Сцената се случва в среда, покрита от кръстосан свод и отворена от всички четири страни.

Доменикос Теокопулос, най-добре познат като Ел Греко, Петдесетница, 1597-1600, Музей Прадо, Мадрид.

Ел Греко е направил тази картина като част от олтара за църквата на манастира Лейди Мери от Арагон в Мадрид. Алтарната част е включвала и Благовещение, Кръщение, Разпване и Възкресение.

Пламъците на Светия Дух се спускат върху Мария, апостолите и някои жени. Плешивият, брадат Апостол, който гледа към зрителя отдясно на платното, е идентифициран като автопортрет или като портрет на приятеля на художника Антонио де Коварубиас.

Емил Нолде, Петдесетница, 1909, Национална галерия, Берлин.

От 1909 до 1951 г. Нолде посвещава 55 картини на свещени теми, като по този начин свидетелства за религиозните си убеждения, въпреки че на практика те са били много лични. В тази картина, докато всички имат огнен език над главите си, различни лица изразяват примирение, шок, изобилие, тиха молитва и явен ужас. Тя красиво изобразява широк спектър от отговори на слизането на Духа. Също така, животът на вярата допуска различни съмнения, борби и предизвикателства.

Видео

Какво е Петдесетница?

От гръцки, което означава „петдесет“, празникът на Петдесетница чества слизането на Светия Дух към апостолите на петдесетия ден след Великден. На този ден ние се покланяме на Господа, който дава живот на Своята Църква, като украсява църквата в червено и като се съсредоточава върху работата на Светия Дух.

3.3. Коледа

Коледа е християнски празник, честваш раждането на Исус Христос, най-важната религиозна фигура в християнството и централната фигура на Новия Завет, но също се споменава в сурите на Корана. Тя се чества всяка година на 24 декември.

От 20-ти век той също е светски празник, свързан със семейни срещи и размяна на подаръци. Подаръците се дават особено на децата, които често се насърчават да вярват, че подаръците идват от Дядо Коледа или Свети Никола и че тези подаръци се дават на всички деца, освен ако те са непослушни.

Подаръците могат да предизвикат посещението на тримата мъдреци или маговете, споменати в Евангелието на Матей и често изобразявани като подаръци на детето Исус. Въпреки това, в популярния фолклор, Дядо Коледа е най-представителната фигура.

По време на коледните празници се монтират много украси на градските площади и пътища, както и вътре в къщите.

Най-забележителната украса е коледната елха, често е много украсена: обикновено под нея се поставят подаръци за децата. Други украси включват венци, осветления илюминации в градовете, по пътищата и площадите.

И накрая, но не и по важност, сцените на Рождество Христово са разположени в къщи или в някои сгради като църкви или християнски институции, а понякога и на открито. Тя изобразява библейската сцена на раждането на Исус във Витлеем, с майка му Мария, Йосиф, тримата мъдреци, селскостопански животни и различни герои.

Като цяло, напоследък, Коледа за повечето хора е социално и традиционно събитие повече отколкото религиозно, дори корените му да са религиозни.

Бартоломе Естебан Мурильо - Поклонение на овчарите - картината „Поклонение на овчарите“ на Бартоломе Естебан Мурильо, изобразяваща тримата мъдреци с Исус, Мария и Йосиф.

Изображения

Бронзино, Поклонението на овчарите - Картината „Поклонение на овчарите от Бронзино“, изобразяваща сцена на Рождество с херувимите

Осветената улица Реджънт - Regent Street, в Лондон, Великобритания, осветена за Коледа.

Сцена на Рождество Христово

Коледна елха в Брашов, Румъния- Украсена коледна елха в град Брашов, Румъния

Видеа

Произход на Коледа - кратко видео за Коледа и нейния произход

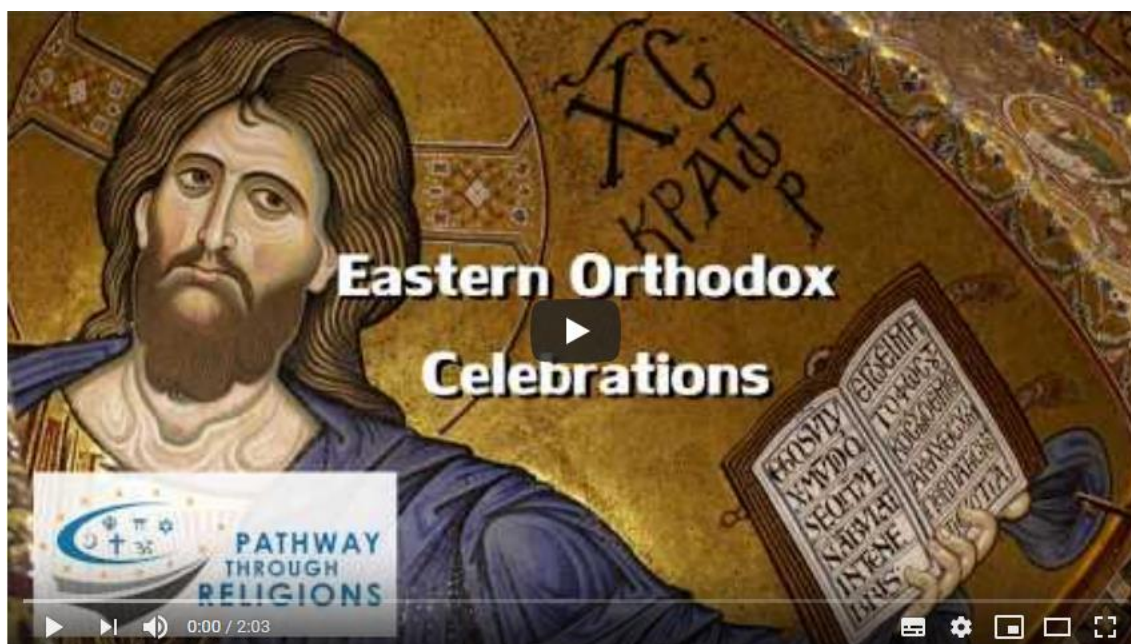
История на Коледа - ASMR видео за Коледа.

4. Източно православие

4.1. Въведение

Църковният календар е изграден около първия християнски празник - Възкресението. Към него са добавени най-важните събития от живота на Исус Христос и Богородица, както и светите празници, които честват и празнуват хора, които са придобили благочестие и прославят Христос. Празниците, които честват православните християни, се разделят на подвижни и фиксирани. Тези, свързани с Великден, се движат, което означава, че всяка година се празнуват на различни дати. Останалите празници се празнуват на една и съща дата всяка година.

Най-важните подвижни празници са: Великден и Страстната седмица, Цветница, Възнесение Господне, Петдесетница, Теодоров ден и Празникът на Православието. Има три групи неподвижни празници – тези, посветени на Христос, на Светата Майка и на светците. Най-важните празници, посветени на Христос, са: Рождество Христово (25 декември), Обрезание Господне (1 януари), Богоявление (6 януари), Светая (2 февруари) и Преображение Господне (6 август). Подвижните Господни празници са Цветница, Великден, Възнесение и Петдесетница. По-важните празници на Богородица са: Рождество Богородично (8 септември), Въведение Богородично в храма (2 ноември), Благовещение (25 март) и Успение Богородично (15 август). Църквата почита светците и мъчениците, като хора, които са придобили добродетел и са победили греха. Така те са станали образцови християни, светци и божествени защитници. В знак на почит, вярващите избират специален празник за светците, строят храмове в тяхна чест, почитат светите им мощи и представят техните образи на свещени икони.

4.2. Великден и страстната седмица

Великден е религиозен празник, честваш възкресението на Исус от мъртвите, описан в Новия завет като появил се на третия ден от погребението му след разпъването му от римляните на планината Голгота.

Великден и празниците, които са свързани с него, са подвижни празници, които не се падат на определена дата в грегорианските или юлианските слънчеви календари. Датата му се определя по лунния слънчев календар, подобен на еврейския календар. Великден е свързан с празниците на еврейската пасха с голяма част от символизма му, както и с позицията му в календара.

Великден е първият и най-важен християнски празник. Учението за възкресението на Исус е основата на християнската вяра. Смъртта и възкресението на Исус формират точката в Писанието, където той дава своята последна проява на власт над живота и смъртта и способността да даде вечен живот. Жертвайки себе си, Христос е изкупил човечеството от греховете му и така е дал на верните пътя към спасението.

Великден е кулминацията на Страстната седмица, в която се отбелязва Страстта на Исус - последният период от живота му, започващ с влизането в Йерусалим и воденето до разпятието и възкресението.

Страстната седмица е предшествана от Великия пост, четиридесетдневен период на пост, молитва и покаяние. Великият пост приключва в петък преди Цветница. Следващите два дни – Лазаров ден и Цветница – водят до преход към Страстната седмица. На Лазаров ден се празнува възкресяването от мъртвите на Лазар от Исус, точно преди да отиде в самия Йерусалим. Основните теми предвиждат възкресението на Исус, показвайки го като господар над смъртта.

Цветница е голям религиозен празник, отбелязващ триумфалното влизане на Исус в Йерусалим, събитие, споменато във всяко от четирите канонични евангелия.

Голям понеделник. На този ден Църквата отбелязва смъртта на безплодното смокиново дърво (Матей 21: 18-22), символ на съд, който ще сполети онези, които не раждат плодове на покаянието. Химните на този ден също помнят Йосиф, синът на Яков, чието невинно страдание от страна на братята му (Битие 37) и фалшивото обвинение (Битие 39-40) предвещават страданието на Христос.

Велик вторник. На този ден Църквата отбелязва притчата за Десетте девици (Матей 25: 1-13), учение за бдителността и Христос като Младоженеца. Сватбената стая се използва като символ не само на Христовата Гробница, но и като благословено състояние на спасените в деня на Страшния съд. Темата за притчата за талантите (Матей 25: 14-30) също е развита в химните на този ден.

Велика сряда е свързана с евангелската притча за двамата длъжници, в която Исус Христос посочва, че прошката на грешниците е по-важна от тази на праведните (Лука 7:36:50), както и

решението на Юда Искариот да предаде Христос. Елеосвещението се изпълнява вечер, след Пречистената Литургия. Това отбелязва помазването на Исус и подготвя верните да влизат с Христос в неговата смърт и възкресение. Велики четвъртък отбелязва някои от най-драматичните епизоди на Страстите Христови - Последната вечеря, Агонията в Гетсиманската градина и предателството на Юда. Божествената литургия на Тайната вечеря се провежда сутринта на Велики четвъртък, съчетавайки вечернята с литургията на св. Василий Велики.

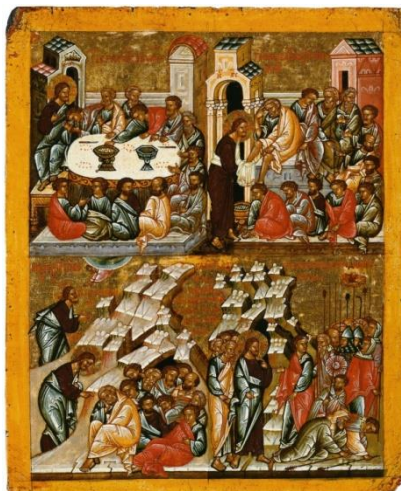
Разпети петък отбелязва разпятието и смъртта на Христос. Верните преразглеждат събитията от Тайната вечеря, въпреки разпятието и погребението на Исус и пеят химни за смъртта на Христос. Богатите визуални образи и символика, както и мистичното пеене са забележителни елементи от тези обичаи. В православното разбиране събитията на Страстната седмица не са просто ежегодно честване на минали събития, но вярващите действително участват в смъртта и възкресението на Исус.

Страстна събота започва със службата на Проти Анастаси (Първо възкресение), чествайки преборването с Ада. Точно преди четенето на Евангелието, завесите и одеждите се променят от тъмни цветове към бяло, а цялото настроение на службата се променя от скръб към радост. Великденското бдение се наблюдава, докато в полунощ бъде обявена Добрата вест за възкресението на Исус. Великденският празник започва.

В деня на Великден радостната служба на Агапе Вечерня се празнува и Великият Прокмен се възпява. Урок от Евангелието се чете на колкото се може повече различни езици, придружени от радостното звънене на камбаните.

Великден продължава четиридесет дни и завършва с идващия празник на Възнесението.

Изображения

Създаването на тази икона от неизвестен художник от Великата Новгородска школа е датирано през 1484-1504. На нея са изобразени пет сцени: Тайната вечеря, Измиването на краката, Агонията в Гетсиманската градина и арестуването на Исус от свещениците на Синедриона.

*Страстта на Христос XV век
Православна икона*

Последната вечеря от Хуан де Хуанес

Художествено представяне на Тайната вечеря, показващо Исус с Евхаристията, от испанския художник Хуан де Хуанес, 1562 г. В предната дясна част, предателят Юда, за по-добро разпознаване, той е изобразен с торбичка с пари. Облечен е в жълто, с цвета на завистта. Той е и единствената фигура без ореол. На преден план има купа за миене на краката преди вечеря. Панелът е направен за олтара на църквата Сан Естебан във Валенсия, заедно с поредица от картини за живота на Свети Стефан. Обграден е с панели, показващи Агонията в градината и „Коронясването с трънния венец“.

Христос Младоженецът

Икона на Христос Младоженецът, поставена над звездата на Голгота в Църквата на Божи гроб, Йерусалим. Църквата съдържа двете най-святи места в християнството: мястото, където е бил разпънат Исус от Назарет и неговият празен гроб, за който се казва, че е бил погребан и възкресен. Иконата показва Христос, унижен от войниците на Пилат Понтийски (Матей 27: 27-31). В една жестока ирония войниците подигравателно се покланяли на Исуса и чрез обиди Го обявили справедливо за Царя на евреите. Увенчан с тръни, покрити с алени цветове, завързан и държащ тръстика, ето така се появява Христос в Иконата на Младоженеца. Короната е символ на християнския брак в Православната църква, а възметата, свързващи ръцете на Христос, също се позовават на святата връзка. Тръстиката, използвана като скиптер за подигравка, е символ на смирение, на човек, който прави всичко възможно да се огъне в служба на другите.

Измиване на краката

Византийска мозайка, изобразяваща Исус, измиващ нозете на учениците, в катедралата Монреал, Италия, XII век. Според Евангелията, след Последната вечеря, Христос измил нозете на апостолите. На Тайната вечеря Исус разкрива своята божествена идентичност и власт, предлагайки Себе Си като Причастие и живот. Като измил нозете на учениците Си, Той изявил Своето съвършено смирение на любовта. Свети Петър бил пръв, чиито крака били измити. Той не желаел, докато Исус не му казал, че ако не измие нозете му, тогава Петър няма да общува с Него. Свети Петър отвърнал: „Господи, не само нозете ми, но и ръцете и главата ми“. Каноничното изображение в иконите на сцената показва светеца с вдигната ръка на главата си.

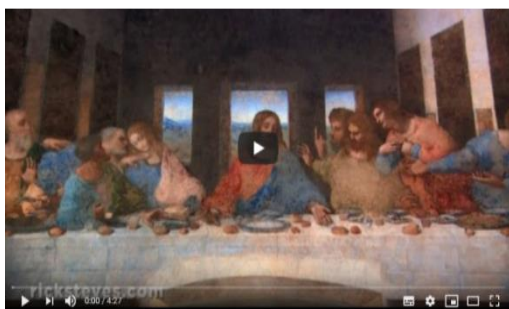

Страстната седмица, Епистил

Този Епистил "Св. Буря" от XII в. от манастира "Св. Екатерина" в Синай, Египет изобразява три сцени от Страстната седмица - триумфалният вход в Йерусалим, разпъването на кръста и мъчението на ада.

Видеа

Европейски Великден: Историята чрез изкуство

Този сегмент от европейския Великден на Рик Стивс разказва за Великденската история - страстта на Исус, разпятието и възкресението илюстрирана от големи европейски произведения на изкуството.

Честването на Страстната седмица от православните християни, които са дошли в Йерусалим на поклонение от цял свят.

Христовите страсти - Пътуване към Пасхата в Православната християнска църква

Събитията от Страстната седмица и Пасха представляват сърцето на православната християнска вяра. Тези презентации изследват историята, традициите, службите и техните значения на този централен период. Просветителните интервюта, музиката, химните, иконите, проникателните коментари и красивите визуализации ще вдъхновят и провокират замислено изследване на този заключителен период на църковната литургична година.

4.3. Богоявление

Богоявление велик християнски празник в чест на кръщаването на Исус в река Йордан и неговото проявление към света като Божий Син. Светият ден е тринитарен празник - един от дванадесетте големи празници на Източната православна църква. Счита се за третата най-важна дата на литургичната година след Великден и Петдесетница. Празникът се провежда на 6 януари. Но вероизповеданията след юлианския календар съблюдават празника на 19 януари заради 13-дневната разлика днес между този календар и общо използвания григориански календар.

Кръщението на Исус е описано в Евангелията на Матей, Марк и Лука. По времето, когато Йоан Кръстител кръсчава Исус в река Йордан, небето се отваря, Светият Дух слезе върху Христос под формата на гълъб, и Божият глас прогласява от небето: "Това е Моят възлюбен Син, в когото е моето покровителство. " Христос се потапя три пъти във водите на реката и излиза от тях. Това символизира тайната на смъртта и възкресението: земният човек умира заедно с греховете си и е божественият човек, който се издига за нов живот.

Кръщението на Исус е един от петте основни етапа в евангелския разказ за живота на Исус, а другите са Преображението, Разпятието, Възкресението и Възнесението. Тайнството на Кръщението е установено, следвайки Богоявление.

В Православната традиция акцентът на този празник е върху разкриването на Исус Христос като Месия и Вторият човек от Светата Троица по време на неговото кръщение. Според Свещеното предание кръщаването на Исус в река Йордан от Св. Йоан Кръстител бележи един от двата случая, когато и трите лица от Троицата се проявяват едновременно на човечеството: Бог Отец, като говори чрез облаците, Сина, който е кръстен в реката и Светият Дух се явява като гълъб, слизащ от небето. Единственият друг случай в Писанието е Преображението на планината Тавор.

Литургичният предшественик на Богоявление започва на 1 януари и завършва с Парамонията в навечерието на 5 януари. Парамонията се съблюдава като ден за строг пост, позволяващ единствено вечеря. На този ден се празнуват Царските часове, като по този начин се обединяват празниците на Рождество Христово и Разпети петък. Служи се Божествената литургия на св. Василий. По време на вечернята се четат петнадесет варианти на текста от Стария завет, които предвещават кръщението на Христос, и се пеят специални антифони. Ако Празникът на Богоявление се падне в неделя или понеделник, Царските часове се пеят в предишния петък, а на Парамония Божествената литургия на св. Йоан Златоуст се чества и постът е намален до известна степен.

Източноправославните църкви изпълняват обряда на освещаване на водата на Богоявление. Това се прави два пъти: веднъж в навечерието на празника - обикновено с кръщелен съд за светена вода вътре в църквата - и след това отново в деня на празника, на открито, във водно тяло. След Божествената литургия духовенството и вярващите образуват шествие с кръст до най-близката жива вода. В края на церемонията свещеникът освещава водата, като хвърля кръст в него. Доброволците се гмуркат, за да хванат кръста. Човекът, който хване кръста, първо

плува обратно и го връща на свещеника, който след това прочита специална благословия на плувеца и на неговото семейство.

След това свещеникът благославя цялата църква и богомолците с осветената вода и благославя домовете на енорията.

Богоявление е традиционен ден за приемане на Мистерията на Кръщението.

Празникът е последван от осемдневни тържества, на които нормалните закони за постенето са прекъснати. В събота и неделя след Богоявление им се дават специални четения, които се отнасят до изкушението на Христос и до покаяние и постоянство в християнската борба. Има литургичен континуум между празника на Богоявление и началото на Великите пости.

Изображения

*Покръстването на Христос
XV век, Православна икона*

Иконостасна част от катедралата "Успение Богородично" на Кирило-Белозерския манастир, Русия. От непознат майстор, около 1497. Този прекрасен пример представя всички ключови елементи на иконографията на православната Теофания. Композицията се съсредоточава върху фигурата на Исус, разкрита като божествения човек. Той е изобразен почти или напълно гол като знак за духовната му чистота. Свети Йоан Кръстител се покланя в знак на признание за Спасителя. Това означава също, че Старият Завет дава път на Новия Завет. На върха Святият Дух се спуска към Исус като гълъб, Святият Дух е изобразен в Мандорла. Ангелите от дясната страна са божествените свидетели на този свят свят. Те чакат да се погрижат за Христос и да го облекат след края на покръстването.

Богоявление XVII век, фреска

Фреска от седемнадесети век от църквата "Св. Илия", Бобошево, България. В каноничната православна иконография ръцете на Христос не се показани в молитва, а в знак на благословия. Вместо водите на Йордан, които очистват Христос, Христос очиства водите. Ето защо в дъното на повечето икони на Богоявление изглежда, че малки същества бягат от краката на Христос. Това е отражение на думите на псалмопевеца относно Месията (Христос): "морето видя и побягна, Йордан се обърна назад"

Ангелът на пустинята
XVII век, Православна
икона

Този подробен шедьовър на православния религиозен канон показва Свети Йоан Кръстител, украсен с двойка ангелски крила. Никои друг светец никога не е изобразяван с този атрибут, запазен само за ангелите и този небесен човек. Известен като „славен пророк и предшественик на Христос“, Свети Йоан държи най-високото място сред християнските светии. Той е описан като "Ангел на пустинята" в надписите на православни икони по две причини. Първо, той провъзгласява идването на Месията, Исус Христос, ставайки Божия вестител като ангелите. Второ, Свети Йоан е живял живот на целомъдрие, въздържание и молитва, като умът му е насочен решително към небето. Това е животът на ангелите и пример за благочестивите, който следват. Затова свети Йоан е покровител на монаси, отшелници и аскети.

Мястото на Богоявление

Каср ал Яхуд на Западния бряг и Ал Махтас в Йордания на източния бряг се считат за първоначалното място на покръстването на Исус и служението на Йоан Кръстител.

Покръстването на Христос от
Верроккьо

Ето една от най-известните интерпретации на библейската сцена на Покръстването в западното изкуство. Създадена в студиото на италианския възрожденски художник Андреа дел Верроккьо през около 1472 г. Картината е завършена от Верроккьо в сътрудничество с неговия ученик, Леонардо да Винчи, който рисува и завършва детайлите на някои части на картината, особено един от ангелите. Картината е била олтарна, поръчана от монасите от църквата Сан Салви близо до Флоренция.

Видеа

Богоявление - Проучване на празниците на православната християнска църква

В това видео ние научаваме за събитие на покръстването на Христос. Ние също така изследваме начините, по които този велик празник продължава да се празнува в Православната църква, тъй като ние продължаваме да благославяме водите и да свързваме този създаден свят с Бога.

Тропарии на Богоявление на различни езици и мелодии

Разбиране на икони: Богоявление

Пример за богословска икона на покръстването на Христос с подробна интерпретация на каноничните образи и символика.

В този видео-тропар (кратък химн, представящ същността на празника / светия ден) се пеят от различни хорове на: английски (византийски песнопения), църковнославянски (византийски), гръцки, арабски, църковнославянски (руски), румънски, Испански, украински, албански, църковнославянски (сръбски песнопения), грузински, френски, японски, суахили (Кисуаили; снимки също от Етиопия), арабски (бърза мелодия), индонезийски, църковнославянски (съвременни български песни, полски субтитри), модерна аранжировка).

4.4. Празникът на Благовещение

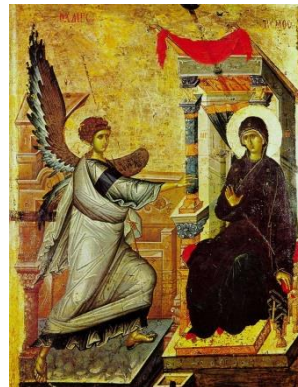
Празникът на Благовещение отбелязва посещението на ангела Гавраил на Дева Мария, по време на което той ѝ казва, че ще бъде майката на Исус Христос, Божия Син. Той се чества на 25 март всяка година - точно 9 месеца преди Коледа. Това е един от великите празници в източноправославната традиция. Той се счита за един от 8-те велики Господни празника, а не сред четирите велики празници на Дева Мария, въпреки че някои важни аспекти на неговото литургично наблюдение са свързани с Дева Мария. Датата на празника никога не се мести, дори и да се пада на Великден. Съпадението на тези два празника се нарича Кириопасха.

Понастоящем Кириопасха е възможна само сред църквите, които спазват стария стил или традиционния юлиански календар или григорианския календар.

Според Евангелието от Лука 1:26-38 Архангел Гавраил се явил на Мария, за да ѝ съобщи, че ще зачене и ще роди син, въпреки че тя "не познаваше никого". Според свещената традиция Мария се е върнала у дома при родителите си, когато е била едва на петнадесет години, когато е била посетена от Гавраил.

Тъй като празникът на Благовещение обикновено идва по време на Великите пости, начинът на празнуване варира от година на година в зависимост от конкретния ден, в който се пада. Ако празникът се случи в делничен ден на Великия пост, който е най-често срещаният случай, Божествената литургия на празника се обслужват вечер с вечерната и по този начин се празнува след цял ден на пълно въздържание. Когато това се случи, се следват правилата за пост за литургията на осветените дарове.

Празникът на Благовещение на Богородица се празнува с Божествената литургия на св. Йоан Златоуст, която се провежда сутринта на празника и се предшества от служба на утринна молитва (Orthros). Голяма вечерня се провежда вечерта преди деня на празника.

Православната икона на Благовещение XIV. От църквата Св. Климент в Охрид, Македония. Неизвестен художник, първа четвърт на 14 век.

Благовещение, Устюг. От неизвестен 12-годишен художник от Новгородската иконописна школа в Русия.

Благовещение е един от най-честите теми на християнското изкуство. То се появява неизменно в цикли, изобразяващи Живота на Девата, и често е включено като начална сцена в живота на Христос. Съставът на изображенията е много последователен, с Гавраил, който обикновено стои вляво, с лице към Девата, която обикновено седи или коленичи. Обикновено Гавраил е показан в близък профил, докато Дева е по-преден. Много често ангелът е поставен на уважително разстояние от Мария, разделен от реален или изобразен архитектурен детайл като колона. Двете могат дори да бъдат поставени в отделни крила на полиптиха или на противоположните страни на физическата арка. Благовещение често включва лилии, символизиращи чистота.

Сцената е изобразена или на закрито, или на портал или градина. Сградата може да бъде домът на Девата, но често представлява храмът на Йерусалим, тъй като някои легендарни сведения поставят сцената там. Девата може да бъде показана четейки или да се занимавайки се с домакинска работа.

Изображения

Да Винчи, Благовещение. От Леонардо да Винчи, вероятно заедно с Андреа дел Веррокьо около 1472–1475г.

Благовещение, Честело.

Италианският ренесансов художник Сандро Ботичели завършва този окончателен шедьовър през 1489 г. Драматичното напрежение идва от жеста на Мария, която се отдалечава от Гавраил, докато в същото време се насочва към него.

Благовещение, Ван Ейк. Благовещение е маслена картина на ранния нидерландски майстор Ян ван Ейк от около 1434-1436 г. Това е изключително детайлана творба, богата на символика, която все още се дискутира от историците на изкуството.

Видеа

Благовещение на Богородица - изследване на празниците на православната църква

В този клип следваме честването на събитието от Православната църква и различните елементи, включени в неговото честване.

Фра Анджелико, Благовещение

Д-р Бет Харис и д-р Стивън Цукър обсъждат известната фреска в Ханската академия.

Обяснени икони: Благовещение

Пример за богословска богата икона на Благовещение с подробна интерпретация на каноничната образност и символика.

Базиликата на Дева Мария на Благовещението в Назарет

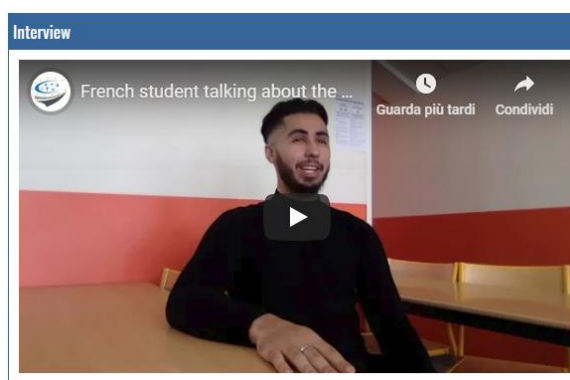
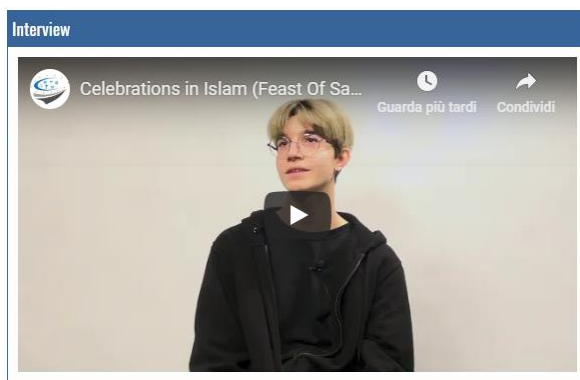

Кратък документален филм за християнския храм в Назарет, построен върху пещерата, която е била идентифицирана като място за обявяване.

5. Ислям

5.1. Въведение

Празненствата в Исляма са важни поводи, когато хората, семействата и приятелите се събират заедно и формират социална солидарност. Празникът на Рамадан (Ид ал-Фитр) и празникът на жертвоприношението (Ид ал-Адха) са най-важните събития, отбелязвани от всички мюсюлмани. Празникът на Рамадан е 3-дневен празник след последния ден на пост през месец на Рамадан, през който мюсюлманите спазват строги правила за пост от изгрев до залез. Тъй като религиозният календар на исляма е лунен календар, който е 11 дни по-кратък от григорианския календар, всяко ислямско празненство започва 11 дни по-рано всяка година.

Празникът на жертвоприношението (Ид ал-Адха) е свързан с поклонничество (хадж) към Мека и Медина и поклонниците (както и мюсюлманите, живеещи в останалата част на света) жертват животни като овца, коза, теле или камила в памет на пророк Авраам и как вярата му е изпитана от Бога, който го моли да пожертва собствения си син Исаак.

С премахването на препуциума от пениса им, обрязването става основен символ за момчетата в исляма да имат знак за пубертета си, както и знак за членство в общността.

5.2. Празникът на Рамадан (Ид ал-Фитр)

Тъй като новолунието определя началото на месеца на Рамадан, друго новолуние определя края му, което означава и началото на тридневното празненство, наречено Ид ал-Фитр.

Обичайе да се посещават роднините, особено по-възрастните, и да се целува ръка в знак на уважение. В замяна на целуването на ръцете, по-възрастните хора дават малко пари или бонбони на децата.

Ден преди началото на празника (последният ден на гладуването), хората ходят на гробища, пазаруват, купуват нови дрехи специално за децата и приготвят храна. В Турция хората ходят на гробищата и през първия ден. През трите дни на празника хората посещават семейство, роднини и приятели. На турски език празникът се нарича още Шекер Байрам (Захарен празник) и почти всяка жена подготвя десерти, които да сервира на посетителите. В домовете се пазят бонбони, които се дават на децата, които отиват от една къща в друга, за да се поздравят. В някои случаи им се дават малко пари, които радостно харчат тези джобни пари за различни храни или на панаира.

Тъй като всички от общността трябва да бъдат включени, бедните не са забравени и получават справедлива помощ от всички. Това винаги се подчертава особено в проповедта на Ид-ал-Фитр, тъй като сезонният беден дълг на Закат-ул-Фитр трябвало да бъде даден до момента, в който тя се осъществи. Прекъсването на рамазанския пост също е най-доброто време да се дари годишният закят в подкрепа на непривилегированите членове на обществото. Този акт е още един от петте стълба на исляма.

Празникът започва със сутрешната молитва, на която се очаква да присъстват мъжете. Обличането на чисти дрехи (често новите дрехи са един от социалните кодекси на празника). Тъй като на съборът е много претъпкано, е съвсем нормално да се видят хора, подредени извън джамията на килимите, които са си донесли. След молитвата семействата закусват заедно.

Традицията, свързана с празника, може да варира в зависимост от географското положение.

Изображения

Една от традициите е децата да се разхождат в техния квартал, от врата на врата и да пожелават щастлие на хората. Като награда получават сладки, шоколадови бонбони или дори малка сума пари.

Съседските деца ходят заедно от врата на врата, за да събират пари и бонбони.

Видео

Обичайно е да се сервират десерти по време на посещенията на Рамадан (Ид ал-Фитр) и традиционната турска баклава е най-често сервираният десерт заедно с турско кафе или чай.

Видеоклип за това как мюсюлманите закусват на Рамадан по цял свят.

5.3. Ид ал-Адха

Ид ал-Адха означава Празникът на Жертвоприношението. Това е денят, в който поклонниците в Мека пожертват овца, коза или камила, за да отбележат божественото жертвоприношение на Авраам на овен вместо на сина си. Според ислямската традиция това е първородният син Исмаил, който също се счита за легендарния предшественик на арабската нация. Според Стария завет това е по-младият му син, Исаак. Въпреки че Ид ал-Фитр е тридневен празник, Ид ал-Адха продължава четири дни. Празникът започва със сутрешната молитва в джамията, последвана от ритуала на жертване на животно. Най-големият ислямски празник на годината,

който съвпада и с Хадж до Мека. Като цяло, както агне, така и овца се жертват от името на всяко домакинство. В случай, че има вол или камила, до 7 души могат да се съберат за жертвоприношението. Животните трябва да са здрави.

След жертвоприношението е обичай да се готви част от месото рано сутрин и да се сервира задушено месо заедно със закуската.

Еретичната друзка секта в Ливан и Сирия също следва тази практика, въпреки че тя е в памет на жертвите на Каин и Авел. Според мюсюлманската вяра саможертвата на животните е начин да се молим Бог за опрощение на греховете и по някакъв начин да опиташ от Неговата вечност. Според мюсюлманите това не е акт на необравдана жестокост, а символ на благодарност за дара от храна. Следователно части от пожертваното животно се споделят с останалите. Обикновено една трета от месото се съхранява вкъщи, докато една част се дава на бедните. Останалото се изпраща като подарък на роднини или приятели. Жертвата се извършва след ранната утринна молитва в джамията, било то от главата на

семейството или от касапин, следвайки строг ритуал. Животното трябва да бъде изправено в посока на Кааба, докато е прерязано гърлото му и кланът казва, че започването, с което започва всяка сура на Корана: „В името на Бог, Най-милостивият, най-милосърдечният!“ (Свещен Коран, 1946 г.)

След като е одрал и изкормил животното, касапинът се изкъпва и се облича за събитието на събирането на открито, за да възхвалява Бога. Това събитие започва в единадесет часа сутринта и може да продължи няколко часа. На места, където разделянето на животното не е оставено на следващия ден, съпругите остават вкъщи, за да започнат да сортират и приготвят месото.

Останалата част от празника е като Ид ал Фитр, при който хората посещават роднини, приятели и се наслаждават на празника с различни видове забавления.

Изображения

Празникът на жертвоприношението, Ид ал-Адха, отбелязва желанието на Авраам да пожертва сина си, за да покаже своята вяност към Аллах. Бог прекъснал акта и Авраам вместо това използвал овца. Затова се жертва овца или коза от името на всяко домакинство.

Животинският базар е мястото, където се продават овцете или други животни за жертвоприношения. Мъжете от домакинството отиват на базар на животни, за да си купят овца. Обичайно е да се пазариш за отстъпка, като се държиш и се ръкуваш с продавача, докато не се съгласи със стойността на отстъпката.

Видео

В Турция е прието да се изпращат като подарък украсени овце до дома на младоженката(годеницата).

Семейството на младоженеца купува овца с големи рога и украсява овчия рог с червени панделки и закача златно колие между овчия рог. След това го изпраща като подарък до дома на булката.

Кратко видео за Празника на жертвоприношението в Турция и как се празнува, от храна до украса.

5.4. Обрязване (сунна)

За мъжките мюсюлмански деца обрязването е важна церемония. Библейският произход датира от времето на пророк Авраам. Тя включва премахването на препуциума на мъжкия орган.

В Турция се купува специален бял костюм с перелина, шапка и жезъл за обрязването

Ислямските учени не постигат споразумение за възрастта на обрязването, но пророк Мохамед го препоръчва в ранна възраст. Възрастта, на която се извършва, може да варира в зависимост от географското положение. Операцията може да се извърши от няколко дни след раждането до 15-годишна възраст. Предпочитана възраст е седем години. От друга страна, общоприето е, че приемането на исляма изисква също да бъдат обрязани, така че независимо от възрастта, тази операция може да бъде извършена.

Обрязването не се споменава в Корана, но е подчертано от Сунната (записаните думи и действия на пророка Мохамед), според които обрязването е "закон за мъжете".

Това е доста важна фаза за момчето, през която той оставя след себе си детството и става възрастен член на обществото. Дори и евреите извършват обрязване, станало е широко разпространено поради приемането на доста голям брой общества на исляма от Далечния изток на Запад.

Това се е правело от човек, който обрязва, но днес най-вече операцията се състои в болниците и се извършва от лекарите. Поводът изисква се празнува отново по различен начин според географското положение. По време на Османската епоха това е било важно събитие, като обрязването на царете се е празнувало в „Ай Мейдани“ (Хиподрума на византийската епоха) не до джамията „Света София“ и джамията Султан Ахмет (Синята джамия) в Истанбул. Ръкописите от тази епоха показват, че тържеството е било доста пишно и, че цялото население на града е можело да участва и да се наслаждава на храната и забавленията.

Това също е голям повод за празнуване в Турция, особено през лятото, когато училищата са затворени. Дори момчето да е обрязано в ранна възраст, семействата организират тържество, когато момчето е достатъчно голямо. То е облечено в

Преди обрязването детето и неговите връстници и роднини се качват в украсена кола и обикалят града. Други хора също ги следват.

костюм като принц, който можете да си купите в магазините, които обикновено се намират в традиционните базари. Има специални стари американски автомобили, които могат да се наемат за случая, в който момчето и родителите шофират, последвани от дълга опашка други коли, които се присъединяват към празника. Класоните са задължителни при това каране. След това храната се сервира у дома. Някои семейства наемат определено място за празника и отпразнуват събитието с поканените гости. Гостите трябва да подаряват подаръци, предимно банкноти или златни монети.

Изображения

Леглото на обрязаното момче е украсено с дантели, балони и панделки. Момчето лежи в това украсено легло и приема посещения на роднини и подаръци от тях.

При тези посещения роднини, съседни или гости дават пари, злато или подарък на децата и семействата им.

Видео

Братята с малка разлика във възрастта обикновено са обрязвани заедно на един и същи ден.

Видео за тържествените партита в Турция. Семействата правят огромни партита с изтънчени костюми, за да отбележат събитието, че момчето става мъж.

6. Англиканство и Протестантство

6.1. Англиканство (Църква на Англия)

Коледа, Великден, Великденските пости в Английската църква носят същите значения като протестантските църкви.

Коледа - празник на 25 декември, който чества раждането на Исус Христос и е една от най-важните дати в календара на Църквата на Англия.

Великден - чества смъртта на Исус и началото на християнската вяра. Както при всички християнски вероизповедания, това е най-значимият празник в Календара на Църквата на Англия.

Пост - Великият пост е християнският период на подготовка преди Великден. Времето на пости е време, когато много християни спазват период на пост, покаяние, въздържание, самоотричане и духовна дисциплина и е тържествен сезон за всички християни.

6.1.1. Коледа

Коледа се отбелязва на 25 декември. Коледа е християнски свят ден, който отбелязва раждането на Исус, Божия син.

Историята на Коледа

Раждането на Исус, известно като Рождество, е описано в Новия Завет на Библията.

Евангелията на Матей и Лука дават различни обяснения. Именно от тях историята на рождеството е събрана в едно цяло.

И двете предания ни казват, че Исус е роден от жена на име Мария, която е била обвързана с Йосиф, дърводелец. Евангелията твърдят, че Мария е била девица, когато забременяла.

Според преданията на Лука Мария била посетена от ангел, който донесъл посланието, че ще роди Божия син. Според Матей, Йосиф е бил посетен от ангел, който го е убедил да се ожени за Мария, вместо да я отпрати или да разпостри за нейната бременност. Матей ни разказва за някои мъдrecи, които са последвали една звезда, която ги е довела до родното място на Исус, и са му подарили подаръци от злато, тамян и смирна. Лука разказва как овчарите са били отведени във Витлеем от ангел.

Коледа е специално време в църквата с много хора, които посещават служби в църквите на местната Църква на Англия.

Според преданието Йосиф и Мария пътували до Витлеем малко преди раждането на Исус. На Йосиф е наредено да участва в преброяването в родния му град Витлеем.

Всички евреи трябвало да бъдат преброени, за да може римският император да определи колко пари да събира от тях под формата на данък. Онези, които се били отдалечили от родните си домове, като Йосиф, трябвало да се върнат, за да впишат имената си в римските архиви. Йосиф и Мария тръгнали по дългия и труден път от 90 километра от Назарет по долината на река Йордан, покрай Йерусалим до Витлеем. Мария пътувала с магаре, за да запази енергията си за раждането.

Но когато пристигнали във Витлеем, местния хан вече бил пълен с хора, които се връщали за преброяването. Ханджията им позволил да останат в скалната пещера под неговата къща, която била използвана като конюшня за животните му.

Именно тук, до шума и мръсотията на животните, Мария родила сина си и го положила в яслата.

Датата на Коледа и предвестниците

Първата Коледа

Евангелията не споменават датата на раждането на Исус. Едва през IV в. Сл. Хр. Папа Юлий поставя 25 декември като дата за Коледа. Това е опит за християнизирание на езическите празници, които вече се провеждат по това време на годината. До 529 г. 25 декември се превръща в официален празник и през 567 г. дванадесетте дни от 25 декември до Богоявление стават официални празници.

Коледа не е само християнски празник. Празникът се корени в еврейския празник на Ханука, празниците на древните гърци, вярванията на древнокелтските жреци и народните обичаи на Европа.

Хамбара и сцената на Рождеството

Разказването на коледната история е важна част от християнизирването на Коледа. Един от начините, по който се поддържа коледната история, е чрез яслата, модел на хамбара, в който се е родил Исус.

Традицията на изработката на яслите датира от поне 400 г. сл. Хр., когато папа Сикст III е направил такава в Рим. В много части на Европа през 18-ти век създаването на ясли е било важен занаят. В Англия това не е било така, докато се било развито много по-късно, което предполага, че британските Коледи са били по-малко християнски, отколкото тези в други части на Европа.

Традицията на представянето на сцените на Рождество започва в църквите, където са използвани за илюстриране на коледната история, както е предадена в Библията.

Богоявление

Богоявление (**Advent** на английски език) е периодът на приготвяне за честването на раждането на Исус и започва в неделя, най-близката до 30 ноември. Думата „Адвент“ идва от латинския *adventus*, което означава, че идване, поява. Традиционно това е период на покаяние, но вече не се спазва така строго като Великите пости и християните вече не са длъжни да постят.

Венците за Богоявление са популярни, особено в църквите. Изработени са от клонки от елово дърво и четири свещи. Всяка неделя по време на Богоявление се пали една свещ.

Коледа е християнският празник, който се празнува най-много от онези, които не ходят на църква, а църквите често са изцяло пълни за късната вечерна служба на Бъдни вечер. Днес Коледа остава най-големият празник в календара. Това е предимно светски празник, като основният елемент е размяната на подаръци на Коледния ден.

Цветната неделя често запомнена от конгрегацията на Английската църква с парад около местната общност, държейки палмови клонки, палмови кръстове и понякога магаре.

6.1.2. Великден и Страстната седмица

Най-тържествената седмица в християнската година, Страстната седмица е седмицата, която води до Великден, и е седмицата, в която християните си спомнят по особен начин за последната седмица от живота на Исус. Страстната седмица започва на Цветната неделя.

Цветна Неделя

Цветната неделя отбелязва триумфалното пришествие на Христос в Йерусалим при възгласите на тълпата. По-късно през тази седмица мнозина от хората в тази радостна тълпа ще бъдат сред онези, които крещат, че Исус трябва да бъде екзекутиран.

Символизъм

Християнското духовенство често ще използва историята на Цветница, за да помогне на хората да мислят за силата на собственото си задължение към своята вяра. Те могат да помолят вярващите да мислят за времето, в което са били неверни на Христос, или са били двулични в заявяването на своята подкрепа.

Църковни служби

В много църкви, по време на службите на Цветна неделя, големи палмови клони се носят в шествията. В англиканските и римокатолическите църкви членовете на конгрегацията държат малки кръстове, направени от палмови листа, за да напомнят на палмовите листа, които жителите на Йерусалим са размахали, когато е пристигнал Исус и да напомнят на кръста, на който той е умрял. Някои християни поставят кръстове от тази служба в домовете си през годината като символ на тяхната вяра. Кръстовете се изгарят в началото на Великия пост през следващата година, за да се осигури пепел за **Пепеляна сряда**. Химните за Цветната неделя обикновено включват химна „Ride on, Ride on in majesty” и цялата слава, похвала и чест. Песните могат да включват "Направете път", "Осанна" и (за децата) „Имаме крал, който язди магаре“.

Велики четвъртък

Велики четвъртък е четвъртъкът преди Великден. Християните го помнят като ден на Последната вечеря, когато Исус измива краката на своите ученици и създава церемонията, известна като Евхаристията. Нощта на Велики четвъртък е нощта, в която Исус е предаден от Юда в Гетсиманската градина. Думата *maundy* идва от повелята (мандат), дадена от Христос на Тайната вечеря, че трябва да се обичаме взаимно. В римокатолическите църкви химнът *Mandatum novum do vobis* (Давам ви нова заповед) ще бъде изпят на Велики четвъртък. В много други страни този ден е известен като Велики четвъртък.

Церемониите на Велики четвъртък

Във Великобритания суверенът участва в церемонията на Кралската религиозна служба.

Тази церемония, която се провежда в голяма катедрала, включва разпределянето на пари за заслужили възрастни граждани (един мъж и една жена за всяка година от времето на суверена), обикновено избрани за това, че са служили на своята общност.

Те получават церемониални червени и бели портмонета, които съдържат монети, изработени специално за случая. Бялата чанта съдържа една монета за всяка година от царуването на монарха.

Червената кесия съдържа пари вместо други подаръци, са се давали на бедните.

През 17-ти век и по-рано кралят или кралицата измивали краката на избраните бедни хора като жест на смирение и в памет на Исус, който измива краката на учениците. Последният монарх, които направил това, бил Джеймс II. Церемонията на монарха, който дава пари на бедните на този ден, датира от Едуард I.

Pedilavium: Измиване на краката

Римо-католическата църковна служба включва церемония, в която свещеникът измива краката на 12 души, за да почете паметта на Исус, който измива краката на своите ученици. В манастирите през цялата история има обичайно абатът да мие краката на монасите по подобен начин. Някои други църкви в наши дни също имат церемонии за измиване на краката като част от службата на Велики четвъртък.

Разпети петък

Най-важните събития в християнството са смъртта и по-късно възкресението на Исус Христос, за което християните вярват, че е Божият Син и чийто живот и учения са основата на християнството. Разпети петък е петъкът преди Великден. Той отбелязва Страстите: екзекуцията на Исус чрез разпъване на кръста.

Обучително видео: **Защо християните наричат такъв тъжен ден Добър петък** (от английски език **Good Friday – Добър петък**)?

Служби

Разпети петък (Good Friday на английски език) е ден на траур в църквата. По време на специалните служби на Разпети петък Деня на петата християни размишляват над страданието и смъртта на Исус на кръста и какво означава това за тяхната вяра.

В някои страни има специални шествия на Разпети петък или възстановки на разпятието. Основната служба на Разпети петък се провежда между обяд и 15:00 часа. В много църкви тя приема формата на размишление, основано на седемте последни думи на Исус на кръста, с химни, молитви и кратки проповеди.

Последните думи от кръста

Библията цитира седемте последни изречения, които Исус изрича от Кръста. Великден е кулминацията на **Страстната седмица**. Великден чества възкресението на **Исус Христос**. Това е най-важният християнски празник и този, който се празнува с най-голяма радост. Датата на Великден се променя всяка година, а няколко други християнски празника определят датите

След тържествените служби на Разпети петък, църквите на Великден са украсени с цветя и символи на едно ново начало, чествашо началото на християнството.

си, съотнасяйки се към Великден. Църквите са пълни с цветя и има специални химни и песни. Но не всички великденски обичаи са християнски; някои, като Великденския заек, са езически по произход.

Историята на Великден е в сърцето на християнството

На **Разпети петък** Исус Христос бил екзекутиран чрез **разпъване на кръст**. Тялото му било свалено от кръста и погребано в пещера. Гробницата била охранявана и над входа бил поставен огромен камък, така че никой да не може да открадне тялото. На следващата неделя някои жени посетили гроба и открили, че камъкът е преместен и че гробницата е празна. Самият Исус бил видян на този ден, а в продължение на дни след това бил видян от много хора. Неговите последователи разбрали, че Бог е възкресил Исус от мъртвите.

Велика събота

Велика събота е съботата след Разпети петък, която често, но погрешно, се нарича Великденска събота.

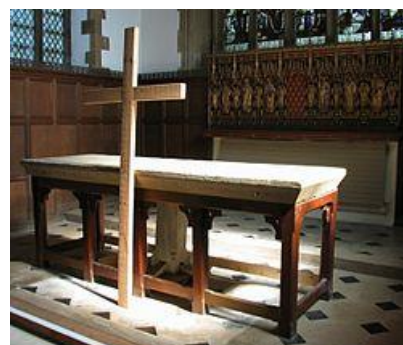
Пасхална служба

Пасхалното богослужение е първата **Великденска** служба и се провежда в нощта на Велика събота. Идеята за службата се отнася до вярващите християни, които да чакат и да гледат, с надежда и да бъдат уверени, че Христос ще се върне в полунощ. По време на тази служба свети Великденската или Пасхалната свещ се пали. Службата традиционно започва извън църквата, където министър и някои поклонници се събират около огън - обикновен е мангал с въглен. Службата започва с думи като тези:

Братя и сестри на Христос, в тази най-свята нощ, в която нашият Господ Исус Христос премина от смъртта в живота, Църквата приканва своите членове, разпръснати по целия свят, да се съберат в бдение и молитва. Защото това е Пасхата на Господа, в която чрез слово и тайнство споделяме победата му над смъртта.

Традиционната Великденска литургия

След четене и молитви, Пасхалната свещ се запалва от огъня с помощта на натопен във восък фитил, докато се казва молитва като тази по-долу. Запалената вечесвещ е символ на Христос, възкръснал като светлината на света и дошъл сред хората. След като се запали отвън, свещта се носи в църквата, където повечето от поклонниците чакат в тъмнината, която символизира тъмнината на Христовия гроб. След повече молитви и четения, свещите, държани от богомолците, са запалени от Пасхалната свещ. Четенето на службата разказва за сътворението на човечеството, как човечеството е погубило душата си и е било многократно спасявано от Бога. Четенето напомня на хората за Божието обещание, че Той

Църквите си спомнят за смъртта на Исус, като оголват олтарите и в някои случаи покриват олтара с черна кърпа.

винаги ще бъде с тях.

Пасхалната свещ

Пасхалната свещ е направена от чист бял восък и е маркирана с кръст, Алфа и Омега, първата и последната буква на гръцката азбука. Четирите номера на годината са маркирани между ръцете. Това символизира, че Христос е бил, сега е и винаги ще бъде с човечеството.

Пасхалните свещи обикновено са големи и могат да струват над 100 паунда. През по-голямата част от годината много църкви поставят пасхалната свещ близо до шрифта, използван за кръщенето. Тук тя напомня, че кръщенето е символична смърт и прераждане с Христос; точно както **Христовата смърт** и **Възкресение**. Велика събота е последвана от **Великден**.

6.1.3. Пости

Постът е период от 40 дни, който идва преди **Великден** в християнския календар и се съблюдава от Църквата на Англия. Започвайки от Пепеляна сряда, Великият пост е сезон на размисъл и подготовка преди тържествата за Великден. Спазвайки 40-дневните Велики пости, християните пресъздават жертвата на Исус Христос и се оттеглят в пустинята за 40 дни. Постът е белязан от постене, както от храна, така и от празненства.

Докато Великден чества възкресението на Исус след смъртта му на кръста, Постите припомнят събитията, довели до и включително разпъването на Исус от Рим. Смята се, че това се е случило в римския окупиран Йерусалим.

Църквата на Англия го използва като време за молитва и покаяние. Само малък брой хора днес постват през целия пост, въпреки че някои поддържат практиката на Пепеляна сряда и Разпети петък. По-често тези дни вярващите се отказват от определени пороци, като например любими храни или пушене. Каквато и да е жертвата, тя е отражение на лишенията на Исус в пустинята и е тест за самодисциплина.

Защо 40 дни?

40 е значимо число в еврейско-християнските писания:

- В Битие, наводнението, което разрушило земята, е предизвикано от 40 дни и нощи на дъжд.
- Евреите прекарали 40 години в пустинята, преди да достигнат земята, обещана им от Бога.
- Моисей постил 40 дни преди да получи Десетте заповеди на планината Синай.
- Исус прекарал 40 дни пост в пустинята, за да се подготви за служението си.

Повечето християни отнасят времето на Исус в пустинята като ключово събитие за времето на Великия пост.

Защо се нарича пост (на английски език – Lent)?

Lent е стара английска дума, която означава „удължаване“ (lengthen). Постът се наблюдава през пролетта, когато дните започват да се удължават.

Лилавият цвят

Лилавото е символичният цвят, използван в някои църкви в целия пост, за драперии и олтари. Лилавото се използва по две причини: първо, защото то е свързано с траур и така очаква болката и страданието от разпъването, и второ, защото лилавото е цвят, свързан с царството, и чества възкресението и върховната власт на Христос.

Изток и Запад

Както източната, така и западната църква съблюдават Великите пости, но те преброяват 40-те дни по различен начин. Западната църква изключва неделите (които се празнуват като ден на Христовото възкресение), докато източната църква ги включва. Църквите започват и постите в различни дни. Западните църкви започват постите на 7-мата сряда преди Великден (наречена Пепеляна сряда). Източните църкви започват постите в понеделник на 7-та седмица преди Великден и го завършват в петък 9 дни преди Великден. Източните църкви наричат този период "Велик пост". Последната седмица на Великия пост се нарича Страстна седмица.

Велики Вторник

Велики вторник е денят преди началото на Великия пост: вторникът преди Пепеляна сряда. Това е ден на покаяние, за почистване на душата, и ден на празник като последен шанс за пиршество преди пост. Велики вторник понякога се нарича "Ден на палачинката", след като в този ден традиционно се яде пържена тестяна рецепта. Но има нещо повече за Велики четвъртък, от това да се правят палачинки или да участва в обществено състезание за палачинки. Самите палачинки са част от древен обичай с дълбоко религиозни корени.

Покаяние

Велики вторник (*Shrove Tuesday* на английски) получава името си от ритуала на изповядването (shriving), който християните са използвали в миналото. В изповедта си човек изповядва греховете си и получава опрощение за тях.

Когато човек получава опрощение за греховете си, му се прощава за тях и се освобождава от вината и болката, които са му причинили.

Видеа

Коледа - Коледна служба на Църквата на Англия.

Великден – Великденска служба на Църквата на Англия.

Пости - видео, обясняващо значението на постите.

6.2. Протестантска църква

Коледа, Великден, Постите в протестантските църкви имат същото значение както при Църквата на Англия.

Коледа - празник на 25 декември, който чества раждането на Исус Христос и е една от най-важните дати в календара на Английската църква.

Великден - чества смъртта на Исус и началото на християнската вяра. Както при всички християнски вероизповедания, това е най-значимият празник в Календара на Църквата на Англия.

Пост - Великият пост е християнският период на подготовка преди Великден. Периодът на пост е време, в което много християни спазват период на пост, покаяние, въздържание, самоотричане и духовна дисциплина и е тържествен период за всички християни.

6.2.1. Коледа

Коледа се отбелязва на 25 декември. Коледа е християнски свят ден, който отбелязва раждането на Исус, Божия син.

Историята на Коледа

Раждането на Исус, известно като Рождество, е описано в Новия Завет на Библията.

Евангелията на Матей и Лука дават различни обяснения. Именно от тях историята на рождеството е събрана в едно цяло. И двете предания ни казват, че Исус е роден от жена на име Мария, която е била обвързана с Йосиф, дърводелец. Евангелията твърдят, че Мария е била девица, когато забременяла. Според преданията на Лука Мария била посетена от ангел, който донесъл посланието, че ще роди Божия син. Според Матей, Йосиф е бил посетен от ангел, който го е убедил да се ожени за Мария, вместо да я отпрати или да разпостри за нейната бременност. Матей ни разказва за някои мъдреци, които са последвали една звезда, която ги е довела до родното място на Исус, и са му подарили подаръци от злато, тамян и смирна. Лука разказва как овчарите са били отведени във Витлеем от ангел.

Според преданието Йосиф и Мария пътували до Витлеем малко преди раждането на Исус. На Йосиф е наредено да участва в преброяването в родния му град Витлеем. Всички евреи трябвало да бъдат преброени, за да може римският император да определи колко пари да събира от тях под формата на данък. Онези, които се били отдалечили от родните си домове, като Йосиф, трябвало да се върнат, за да впишат имената си в римските архиви. Йосиф и Мария тръгнали по дългия и труден път от 90 километра от Назарет по долината на река Йордан, покрай Йерусалим до Витлеем. Мария пътувала с магаре, за да запази енергията си за раждането.

По време на Богоявление свещите са запалени до 25 декември.

Но когато пристигнали във Витлеем, местния хан вече бил пълен с хора, които се връщали за преброяването. Ханджията им позволил да останат в скалната пещера под неговата къща, която била използвана като конюшня за животните му. Именно тук, до шума и мръсотията на животните, Мария родила сина си и го положила в яслата.

Датата на Коледа и предвестниците

Първата Коледа

Евангелията не споменават датата на раждането на Исус. Едва през IV в. Сл. Хр. Папа Юлий поставя 25 декември като дата за Коледа. Това е опит за християнизирание на езическите празници, които вече се провеждат по това време на годината. До 529 г. 25 декември се превръща в официален празник и през 567 г. дванадесетте дни от 25 декември до Богоявление стават официални празници.

Коледа не е само християнски празник. Празникът се корени в еврейския празник на Ханука, празниците на древните гърци, ярванията на древнокелтските жреци и народните обичаи на Европа.

Хамбара и сцената на Рождеството

Разказването на коледната история е важна част от християнизирването на Коледа. Един от начините, по който се поддържа коледната история, е чрез яслата, модел на хамбара, в който се е родил Исус.

Традицията на изработката на яслите датира от поне 400 г. сл. Хр., когато папа Сикст III е направил такава в Рим. В много части на Европа през 18-ти век създаването на ясли е било важен занаят. В Англия това не е било така, докато се било развито много по-късно, което предполага, че британските Коледи са били по-малко християнски, отколкото тези в други части на Европа. Традицията на представянето на сцените на Рождество започва в църквите, където са използвани за илюстриране на коледната история, както е предадена в Библията.

Богоявление

Богоявление (Advent на английски език) е периодът на приготвяне за честването на раждането на Исус и започва в неделя, най-близката до 30 ноември. Думата „Адвент“ идва от латинския *adventus*, което означава, че идване, поява. Традиционно това е период на покаяние, но вече не се спазва така строго като Великите пости и християните вече не са длъжни да постят. Венците за Богоявление са популярни, особено в църквите. Изработени са от клонки от елово дърво и четири свещи. Всяка неделя по време на Богоявление се пали една свещ.

Коледа е християнският празник, който се празнува най-много от онези, които не ходят на църква, а църквите често са изцяло пълни за късната вечерна служба на Бъдни вечер. Днес Коледа остава най-големият празник в календара. Това е предимно светски празник, като основният елемент е размяната на подаръци на Коледния ден.

6.2.2. Великден и Страстната седмица

Страстната седмица

Най-тържествената седмица в християнската година, Страстната седмица е седмицата, която води до Великден, и е седмицата, в която християните си спомнят по особен начин за последната седмица от живота на Исус. Страстната седмица започва на Цветната неделя.

Цветна Неделя

Цветната неделя отбелязва триумфалното пришествие на Христос в Йерусалим при възгласите на тълпата. По-късно през тази седмица мнозина от хората в тази радостна тълпа ще бъдат сред онези, които крещат, че Исус трябва да бъде екзекутиран.

Символизъм

Християнското духовенство често ще използва историята на Цветница, за да помогне на хората да мислят за силата на собственото си задължение към своята вяра. Те могат да помолят

вярващите да мислят за времето, в което са били неверни на Христос, или са били двулични в заявяването на своята подкрепа.

Църковни служби

В много църкви, по време на службите на Цветна неделя, големи палмови клони се носят в шествията.

В англиканските и римокатолическите църкви членовете на конгрегацията държат малки кръстове, направени от палмови листа, за да напомнят на палмовите листа, които жителите на Йерусалим са размахали, когато е пристигнал Исус и да напомнят на кръста, на който той е умрял.

Някои християни поставят кръстове от тази служба в домовете си през годината като символ на тяхната вяра. Кръстовете се изгарят в началото на Великия пост през следващата година, за да се осигури пепел за **Пепеляна сряда**.

Велики четвъртък

Химните за Цветната неделя обикновено включват химна „Ride on, Ride on in majesty” и цялата слава, похвала и чест.

Песните могат да включват "Направете път", "Осанна" и (за децата) „Имаме крал, който язди магаре“.

На челото е нарисуван кръст от пепел и това се прави на Пепеляна сряда, за да покаже началото на Великия пост

Велики четвъртък е четвъртъкът преди Великден. Християните го помнят като ден на **Тайната вечеря**, когато Исус измива краката на своите ученици и създава церемонията, известна като **Евхаристията**.

Нощта на Велики четвъртък е нощта, в която Исус е предаден от Иуда в Гетсиманската градина. Думата *taundy* идва от повелята (мандат), дадена от Христос на Тайната вечеря, че трябва да се обичаме взаимно. В римокатолическите църкви химнът *Mandatum novum do vobis* (Давам ви нова заповед) ще бъде изпят на Велики четвъртък. В много други страни този ден е известен като Велики четвъртък.

Церемониите на Велики четвъртък

Във Великобритания суверенът участва в церемонията на Кралската религиозна служба. Тази церемония, която се провежда в голяма катедрала, включва разпределянето на пари за заслужили възрастни граждани (един мъж и една жена за всяка година от времето на

суверена), обикновено избрани за това, че са служили на своята общност. Те получават церемониални червени и бели портмонета, които съдържат монети, изработени специално за случая. Бялата чанта съдържа една монета за всяка година от царуването на монарха. Червената кесия съдържа пари вместо други подаръци, са се давали на бедните.

През 17-ти век и по-рано кралят или кралицата измивали краката на избраните бедни хора като жест на смирение и в памет на Исус, който измил краката на учениците. Последният монарх, които направил това, бил Джеймс II. Церемонията на монарха, който дава пари на бедните на този ден, датира от Едуард I.

Pedilavium: Измиване на краката

Римо-католическата църковна служба включва церемония, в която свещеникът измива краката на 12 души, за да почете паметта на Исус, който измива краката на своите ученици. В манастирите през цялата история има обичайно абатът да мие краката на монасите по подобен начин. Някои други църкви в наши дни също имат церемонии за измиване на краката като част от службата на Велики четвъртък.

Разпети петък

Най-важните събития в християнството са смъртта и по-късно възкресението на Исус Христос, за което християните вярват, че е Божият Син и чийто живот и учения са основата на християнството. Разпети петък е петъкът преди Великден. Той отбелязва **Страстите: екзекуцията на Исус чрез разпъване на кръста.**

Обучително видео: **Защо християните наричат такъв тъжен ден Добър петък** (от английски език *Good Friday – Добър петък*)?

Служби

Разпети петък (Good Friday на английски език) е ден на траур в църквата. По време на специалните служби на Разпети петък Деня на петата християни размишляват над страданието и смъртта на Исус на кръста и какво означава това за тяхната вяра.

В някои страни има специални шествия на Разпети петък или възстановки на разпятието.

Основната служба на Разпети петък се провежда между обяд и 15:00 часа. В много църкви тя приема формата на размишление, основано на седемте последни думи на Исус на кръста, с химни, молитви и кратки проповеди.

Последните думи от кръста

Библията цитира седемте последни изречения, които Исус изрича от Кръста.

Великден е кулминацията на **Страстната седмица**.

Великден чества възкресението на Исус Христос. Това е най-важният християнски празник и този, който се празнува с най-голяма радост.

Датата на Великден се променя всяка година, а няколко други християнски празника определят датите си, съотнасяйки се към Великден.

Църквите са пълни с цветя и има специални химни и песни. Но не всички великденски обичаи са християнски; някои, като Великденския заек, са езически по произход.

Историята на Великден е в сърцето на християнството

На **Разпети петък** Исус Христос бил екзекутиран чрез **разпъване на кръст**. Тялото му било свалено от кръста и погребано в пещера. Гробницата била охранявана и над входа бил поставен огромен камък, така че никой да не може да открадне тялото.

На следващата неделя някои жени посетили гроба и открили, че камъкът е преместен и че гробницата е празна.

Самият Исус бил видян на този ден, а в продължение на дни след това бил видян от много хора. Неговите последователи разбрали, че Бог е възкресил Исус от мъртвите.

Велика събота

Велика събота е съботата след **Разпети петък**, която често, но погрешно, се нарича Великденска събота.

Пасхална служба

Пасхалното богослужение е първата Великденска служба и се провежда в нощта на Велика събота. Идеята за службата се отнася до вярващите християни, които да чакат и да гледат, с надежда и да бъдат уверени, че Христос ще се върне в полунощ. По време на тази служба свети Великденската или Пасхалната свещ се пали. Службата традиционно започва извън църквата, където министър и някои поклонници се събират около огън - обикновен е мангал с въглен. Службата започва с думи като тези:

Братя и сестри на Христос, в тази най-свята нощ, в която нашият Господ Исус Христос премина от смъртта в живота, Църквата приканва своите членове, разпръснати по целия свят, да се съберат в бдение и молитва.

Защото това е Пасхата на Господа, в която чрез слово и тайнство споделяме победата му над смъртта.

Традиционната Великденска литургия

След четене и молитви, Пасхалната свещ се запалва от огъня с помощта на натопен във восък фитил, докато се казва молитва като тази по-долу. Запалената вечесвещ е символ на Христос, възкръснал като светлината на света и дошъл сред хората. След като се запали отвън, свещта се носи в църквата, където повечето от поклонниците чакат в тъмнината, която символизира тъмнината на Христовия гроб. След повече молитви и четения, свещите, държани от богомолците, са запалени от Пасхалната свещ. Четенето на службата разказва за сътворението на човечеството, как човечеството е погубило душата си и е било многократно спасявано от Бога. Четенето напомня на хората за Божието обещание, че Той винаги ще бъде с тях.

Пасхалната свещ

Пасхалната свещ е направена от чист бял восък и е маркирана с кръст, Алфа и Омега, първата и последната буква на гръцката азбука. Четирите номера на годината са маркирани между ръцете. Това символизира, че Христос е бил, сега е и винаги ще бъде с човечеството.

Пасхалните свещи обикновено са големи и могат да струват над 100 паунда. През по-голямата част от годината много църкви поставят пасхалната свещ близо до шрифта, използван за кръщенето. Тук тя напомня, че кръщенето е символична смърт и прераждане с Христос; точно както **Христовата смърт** и **Възкресение**.

Велика събота е последвана от **Великден**.

6.2.3. Пости

Постът е период от 40 дни, който идва преди **Великден** в християнския календар и се съблюдава от Църквата на Англия. Започвайки от Пепеляна сряда, Великият пост е сезон на размисъл и подготовка преди тържествата за Великден. Спазвайки 40-дневните Велики пости, християните пресъздават жертвата на Исус Христос и се оттеглят в пустинята за 40 дни. Постът е белазан от постене, както от храна, така и от празненства.

Докато Великден чества възкресението на Исус след смъртта му на кръста, Постите припомнят събитията, довели до и включително разпъването на Исус от Рим. Смята се, че това се е случило в римския окупиран Йерусалим.

Църквата на Англия го използва като време за молитва и покаяние. Само малък брой хора днес постват през целия пост, въпреки че някои поддържат практиката на Пепеляна сряда и Разпети петък. По-често тези дни вярващите се отказват от определени пороци, като например любими храни или пушене. Каквато и да е жертвата, тя е отражение на лишенията на Исус в пустинята и е тест за самодисциплина.

Защо 40 дни?

40 е значимо число в еврейско-християнските писания:

- В Битие, наводнението, което разрушило земята, е предизвикано от 40 дни и нощи на дъжд.
- Евреите прекарали 40 години в пустинята, преди да достигнат земята, обещана им от Бога.
- Моисей постил 40 дни преди да получи Десетте заповеди на планината Синай.
- Исус прекара 40 дни пост в пустинята, за да се подготви за служението си.

Повечето християни отнасят времето на Исус в пустинята като ключово събитие за времето на Великия пост.

Защо се нарича Пост (**Lent** на английски език)?

Lent е стара английска дума, която означава „удължаване“(lengthen). Постът се наблюдава през пролетта, когато дните започват да се удължават.

Лилавият цвят

Лилавото е символичният цвят, използван в някои църкви в целия пост, за драперии и олтари. Лилавото се използва по две причини: първо, защото то е свързано с траур и така очаква болката и страданието от разпъването, и второ, защото лилавото е цвят, свързан с царството, и чества възкресението и върховната власт на Христос.

Изток и Запад

Както източната, така и западната църква съблюдават Великите пости, но те преброяват 40-те дни по различен начин. Западната църква изключва неделите (които се празнуват като ден на Христовото възкресение), докато източната църква ги включва. Църквите започват и постите в различни дни. Западните църкви започват постите на 7-мата сряда преди Великден (наречена Пепеляна сряда). Източните църкви започват постите в понеделник на 7-та седмица преди Великден и го завършват в петък 9 дни преди Великден. Източните църкви наричат този период "Велик пост". Последната седмица на Великия пост се нарича Страстна седмица.

Велики Вторник

Велики вторник е денят преди началото на Великия пост: вторникът преди Пепеляна сряда. Това е ден на покаяние, за почистване на душата, и ден на празник като последен шанс за пиршество преди пост. Велики вторник понякога се нарича "Ден на палачинката", след като в този ден традиционно се яде пържена тестяна рецепта. Но има нещо повече за Велики четвъртък, от това да се правят палачинки или да участва в обществено състезание за палачинки. Самите палачинки са част от древен обичай с дълбоко религиозни корени.

Покаяние

Велики вторник (**Shrove Tuesday** на английски) получава името си от ритуала на изповядването (shriving), който християните са използвали в миналото. В изповедта си човек изповядва греховете си и получава опрощение за тях.

Когато човек получава опрощение за греховете си, му се прощава за тях и се освобождава от вината и болката, които са му причинили.

Църквите по Коледа се отварят към местната общност и често събират пари за нуждаещите се на Коледа или канят възрастните хора на коледен обяд.

Видеа

Цветна неделя - видеоклип, показващ как се прави кръст на Цветна неделя

Богоявление - видео, обясняващо Богоявление

Коледа - видеоклип на Армията на спасението, която изпълнява коледни песни за общността и събира пари за нуждаещите се

7. Други основни религии

7.1. Будизъм

Денят Дхарма се чества от будисти в цял свят. Будисткият фестивал Дхарма чества деня, в който се установява будистката религия, известна още като Ден Асалха Пуджа.

Весак – чества раждането на Буда и е един от най-важните дни в будисткия календар.

Лосар - е празникът, посветен на будистката нова година и се чества в първия ден на лунния слънчев тибетски календар.

7.1.1. Денят Дхарма

Денят Дхарма се празнува в страните на Теравада в деня на пълнолуние на месец юли. Той бележи началото на учението на Буда. Скоро след просвещението на Буда той отишъл да намери своите ученици и им разказал за опита си. Смята се, че първата проповед на Буда се е състояла в Еленския парк в Сарнат. Това събитие обикновено се възприема като началото на будизма и е това, което Денят Дхарма чества.

Първото учение на петима последователи на Буда е известно като **Първото завъртане на колелото на Дхарма**. В тази първа проповед Буда преподавал четирите благородни истини.

Будистки монаси, отбелязващи Дхарма в традиционен храм.

Времето около този ден, което сега е Денят Драхма, бележи началото на дъждовния сезон, наречен „васа“. Традиционно, в началото на будизма, в този момент Буда и неговите монаси и монахини били прекъснали своя номадски начин на живот за три месеца. Те се укривали заедно, докато дъждовният сезон свършил, и използвали това време като период на по-нататъшна медитация и размисъл. В края на това време те поели отново пътуването си, предавайки ученията

на Буда на онези, които се интересували. Съвременните монаси все още прекарват „дъждовния сезон“ в манастир, а не пътувайки.

Денят Драхма сега се възприема като възможност да изрази се благодарност, че Буда и други просветени учители са споделили знанията си с другите. Денят Дхарма обикновено се чества с четения от будистките писания и е възможност да се разсъждава дълбоко върху тяхното съдържание.

Ако един човек практикува будизъм в рамките на монашеската традиция, Денят Дхарма обикновено се празнува в храм, будистки център или манастир в присъствието на монаси или монахини. Денят Дхарма е важен за будистите днес, тъй като им напомня за ученията на Буда

и за това какво могат да научат от неговото просветление и да се приложат към собствения им живот.

7.1.2.Весак

Този най-важен будистки празник е известен като Весак, Уесак или Ден на Буда, и се чества ежегодно на пълнолуние на древния лунен месец Весак, който обикновено се пада през май или в началото на юни.

Будистите на Весак отбелязват раждането на бъдещия Буда, Сиддхатта Готама, неговото Просвещение на 35-годишна възраст, когато той става Буда и последното му "преминаване" в Нирвана на 80-годишна възраст, без повече за да се преражда. Будистките писания разказват, че всяко от тези три важни събития се е случило на пълнолуние на индийския лунен месец Весак.

Традиционно, неговото раждане е трябвало да бъде през 623 г. пр. Хр., но будисткият календар се брои от последното му преминаване, осемдесет години по-късно. По-старата традиция на Весак е да се празнуват и трите събития, но има и по-скорошни будистки училища и групи, които празнуват само раждането, а други - само Просвещението.

В будизма смъртта не е край на живота; той проповядва прераждането и го отличава от превъплъщаването, защото будизмът не разпознава себе си или душата, която постоянно се появява в нова форма. Смъртта на непросветените, чиито умове все още са заразени с желание, е последвана от още един живот, но за Просветените, които погасят всяко желание, включително желанието да се родят отново, няма прераждане. Така че будистите обикновено не се съотнасят до смъртта на Буда, а до неговото преминаване в Ниббана или Нирвана.

Като част от Весак осветлението традиционно се носи по вода.

Осветлението на тамян и ходенето в храма е важна част от Весак

Само чрез преминаване в нирвана човек може да прекрати цикъла на смъртта и прераждането.

„Буда“ не е лично име, а заглавие и може да се преведе като „просветения“ или „този, който знае“. Той не бил роден Буда, но е станал Буда чрез реализацията на пълното и свършено Просвещение. Това състояние е известно и като Nirvana (санскрит) или Nibbana (пали) и се случва, когато човек вижда и разбира истинската природа на всички неща. В резултат на това цялата им алчност,

омраза и заблуда се погасяват, което от своя страна означава, че няма да има никакво прераждане. Буда постигна състоянието на нирвана и това се чества на Весак.

Има някои културни и местни различия в начина, по който различните будистки групи и нации празнуват Весак, но в общи линии набожните будисти се опитат да посетят техния местен храм поне за част от деня, докато някои остават там през целия ден и нощта при пълнолуние. Празникът включва практиките на Даване, Добродетел и Култивиране, и извършване на добри и заслужителни дела.

Даването обикновено включва донасяне на храна за предлагане и споделяне, както и доставки за храма и символични предложения за светилището. Добродетелта се наблюдава чрез потвърждаване на задълженията към моралните заповеди. Култивирането може да включва пеене, медитация и слушане на проповеди.

7.1.3. Лосар

Най-важният празник в Тибет е Лосар, който чества Тибетската Нова година. Тя се празнува през февруари, но точната дата варира всяка година според лунния календар.

Лосар е тридневен празник. През първия ден тържествата обикновено са ограничени до семейството, като вторият и третият ден са време за посещение и размяна на подаръци с приятели и по-далечни роднини. Това е време и за тибетците да посещават манастири и да правят дарения.

Лосар е белязан от дейности, които символизират пречистването и приветстването на новото. Сградите са варосани и добре почистени, хората носят нови дрехи и се приготвят специални

Даренията за честването на Лосар

храни. Будистките монаси украсяват манастирите с най-добрите декорации и провеждат религиозни церемонии. Ритуалите се изпълняват, за да прогонят злите духове и хората празнуват с празници и танци.

Празникът на Лосар може да бъде проследен още от предбудисткия период в Тибет. Във времето, когато тибетците практикували религията Бон, всяка зима се провеждал празник, на който хората предлагали големи количества тамян, за да задоволят местните духове и божества. Този празник в крайна сметка е станал годишният будистки фестивал, който познаваме днес.

Видео

Денят Дхарма - видеоклип, показващ как може да се празнува този ден

7.2. Индуизъм

Индуизмът е една от най-старите религии в света. Той няма един Бог, а хиляди богове и богини. Индусите избират на кого да се покланят и това може да бъде повлияно чрез традиция, култура и семеен живот. Така че трите церемонии по-долу са най-популярните в индуистката религия.

Индусите имат много Святи дни и те зависят от кой бог или богиня те следват. Дивали е най-известният и празнуван от много хиндуисти, последван от Холи (честването на **Сикх** за завръщането на шестия Нанак от задържането в крепостта Гвалиор съвпада с индуисткия празник **Дивали**). След това индуистите празнуват Святи дни, свързани с избраните от тях богове и богини като Бог Ганеш.

7.2.1. Дивали

По-долу са представени традиционните свещи на Дия, които се запалват, за да се чества Дивали.

Дивали, Деепавали или Дипавали е индуистки празник на светлините, който се празнува всяка есен в северното полукълбо (пролет в южното полукълбо). Един от най-популярните празници на индуизма, Дивали символизира духовната "победа на светлината над тъмнината, доброто над злото и познанието над невежеството". Светлината е метафора за знание и съзнание. По време на празника храмове, домове, магазини и офис сгради са ярко осветени. Подготовката и ритуалите за празника обикновено траят пет дни, като кулминацията на третия ден съвпада с най-тъмната нощ на индуисткия лунно-

слънчев месец Картика. Това обикновено се случва през месеците октомври и ноември. В началото на Дивали онези, които празнуват, се подготвят чрез почистване, обновяване и декориране на домовете и работните си места. По време на разгара на празника, празнуващите се окичват в най-хубавите си дрехи, осветяват интериора и екстериора на домовете си с Дия (маслени лампи или свещи), предлагат пуджа (богослужение) на Лакшми,

богинята на просперитета и богатството, осветяващи фойерверки и участие в семейни празници, където mithai (сладкиши) и подаръци са споделят. Хората от бизнеса го смятат за благоприятен ден, за започване на нова счетоводна година заради връзката на празника с Лакшми, богинята на богатството. Дивали също се използва за отбелязване на успешна реколта.

Името на празника идва от санскритската дума dipavali, което означава редица светлини и има много легенди за нея.

Две от легендите на Дивали показват триумфа на Доброто над злото и разказват за унищожаването на две чудовища, които са измъчвали човечеството.

Убийството на демона Наракаасура

Демонът Наракаасура бил злият цар на Прагъотишпур, близо до Непал. Той управлявал с терор, отвличал 16 000 дъщери на боговете и откраднал обиците на Адити, майка на боговете. Боговете помолили Бог Кришна за помощ и след могъща битка той убил демона, освободил момичетата и възстановил обещаните. Смята се, че спасяването на 16 000 момичета е началото на историята, че Кришна е имал 16 000 съпруги. След победата си Кришна се завърнал много рано сутринта и бил изкъпан и масажиран с ароматизирани масла. Вземането на ранна сутрешна баня с масло все още е традиция на Дивали.

Убийството на демона Равана

Равана, която имал десет ръце и десет глави, бил нечестивият цар на остров Шри Ланка, който отвлекъл съпругата на Рама. Рама бил в изгнание 14 години поради несъгласие дали той или брат му трябва да бъдат следващият цар на Айодхя. След голяма битка Рама убива демона и спасява жена си. Завръщането на Рама със съпругата му Сита в Айодхя и последвалата му коронация като цар се отпразнували в Дивали. Когато Рама и Сита се върнали за първи път в Айодхя, било тъмна безлунна нощ и те не могли да видят къде отиват.

Техните хора поставили малки лампи пред къщите си, така че новият цар и кралицата да намерят пътя си, като по този начин се зародила традицията на празника на светлините.

Тържествата на Дивали в Лейчестър с цялата общност, празнувайки със светлини и паради

7.2.2. Холи

Първоначално Холи е бил пролетен празник на плодородието и реколтата. Сега той също така отбелязва някои индуистки легенди, които осигуряват някои от съставките за тържествата.

Холи е древен празник, който се споменава в санскритската драма от 7-ми век, *Ратनावал*.

Легендата за Прахалад и Холика

Това е основната легенда на Холи. Холика бил женски демон и сестра на Хираниякашап, цар на демоните. Хираниякашап се смятал за владетел на Вселената и по-висш от всички богове. Прахалад бил син на царя. Баща му го мразел, защото Прахалад бил верен поклонник на бога Вишну.

Един ден царят го попитал: "Кой е най-великият, Бог или аз?" "Бог е", казал синът, "Ти си само цар."

Кралят бил бесен и решил да убие сина си. Опитите на краля да го убие обаче не проработили много добре. Прахалад оцелявал, хвърлен от скала, стъпкан от слонове, ухапан от змии и нападат от войници. Така царят помолил сестра си Холика да убие момчето. Холика сграбчила Прахалад и седнала в средата на огъня с момчето в скута си. Холика получила магическа сила от боговете, които я направили устойчива на огън, затова тя помислила, че това е доста добър план и Прахалад щял да изгори до смърт, докато тя останела студена. Но никога

Снимка, която показва аспекта на хвърлянето на боя на Светия ден и радостта на участниците и как са включени хора от всички възрасти.

не било разумно дарбите на боговете да се приемат за даденост! Тъй като Холика използвала уменията си, за да направи нещо зло, силата ѝ изчезнала и тя била изгорена до пепел. Прахалад останал верен на своя Бог, Вишну, и седнал да се моли в скута на демоничната си леля. Вишну го защитил и Прахалад оцелял. Малко след това Вишну убил цар Хираниякашап и Прахалад управлявал като мъдър цар на мястото на баща си.

Поуката от историята е, че доброто винаги побеждава злото, а онези, които искат да измъчват вярващите, ще бъдат унищожени. За да отпразнуват историята, по време на Холи се горят големи огньове. В много части на Индия на огъня се изгаря макет на Холика.

Известен като празник на цветовете, Холи е индуистки празник, който посреща пролетта и чества новия живот и енергията на сезона. Въпреки че Холи има религиозни корени, в празника му не участват много религиозни дейности. Холи е най-енергичният индийски празник, изпълнен със забавление и добро настроение; дори строгите правила за разделяне между кастите са пренебрегнати. Холи се нарича също "Фестивал на цветовете" и хората празнуват фестивала, като се намазват един друг с боя и хвърлят оцветен прах и се боядисват в атмосфера на добро настроение. Холи се възприема от някои като индуистки празник, който е най-близък по дух до Деня на влюбените.

Холи е пролетен празник, който обикновено се празнува през март. Той също така се чества Кришна и легендата за Холика и Прахалад. Въпреки че Холи има религиозни корени, има малко религиозни неща в него. Холи е много пищен фестивал, с танци, пеене и хвърляне на

боя. По време на вечерта на пълнолунието се запалват огньове и се пече храна. Тези огньове не само пречистват въздуха от злите духове, но отбелязват историята на Холика и Прахалад. След това фестивалът официално се чества в деня след пълнолуние през месеца на Фалунга, който се пада през февруари-март. Хора от всички възрасти, излизат по улиците, за да празнуват, като хвърлят цветна боя.

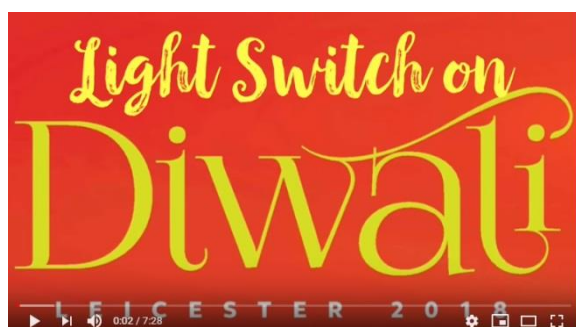
7.2.3. Ганеш Чатурти

Този празник чества раждането на лорд Ганеш и е едно от най-популярните божества за индуистите, на което те се покланят. Ганеш също е известен с имената Ганапати, Екаданта, Винаяка, Пилаияр и Херамба. Ганеш е изобразен с глава на слон върху човешко тяло и в индуистката традиция той е син на **Бог Шива** и Богинята Парвати. Той е известен с премахването на препятствията и хората му се молят особено когато хората стартират ново предприятие или започват нов бизнес. Ганеш е известен и като покровител на пътуването. В места като Андхра Прадеш и Махаращра (в Индия) фестивалът се празнува в продължение на десет дни и е радостно събитие и се разглежда като обществено събитие. На други места той просто се празнува вкъщи и се пеят химни и се правят предложения за Ганеш. Сладкиши също се разпространяват, защото в индуистката легенда ги Ганеш ги харесвал.

Статуята на Ганеш в индуистки дом, която е била украсена, за да отпразнува раждането на Ганеш

Видеа

Дивали - видеоклип, показващ празненствата на Дивали в Лейчестър

Холи - видео, което показва празненствата на Холи в Индия

Project Number: 2017-1-IT02-KA201-036784

Ганеш Чатурти - видеоклип, показващ историята на Ганеш

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

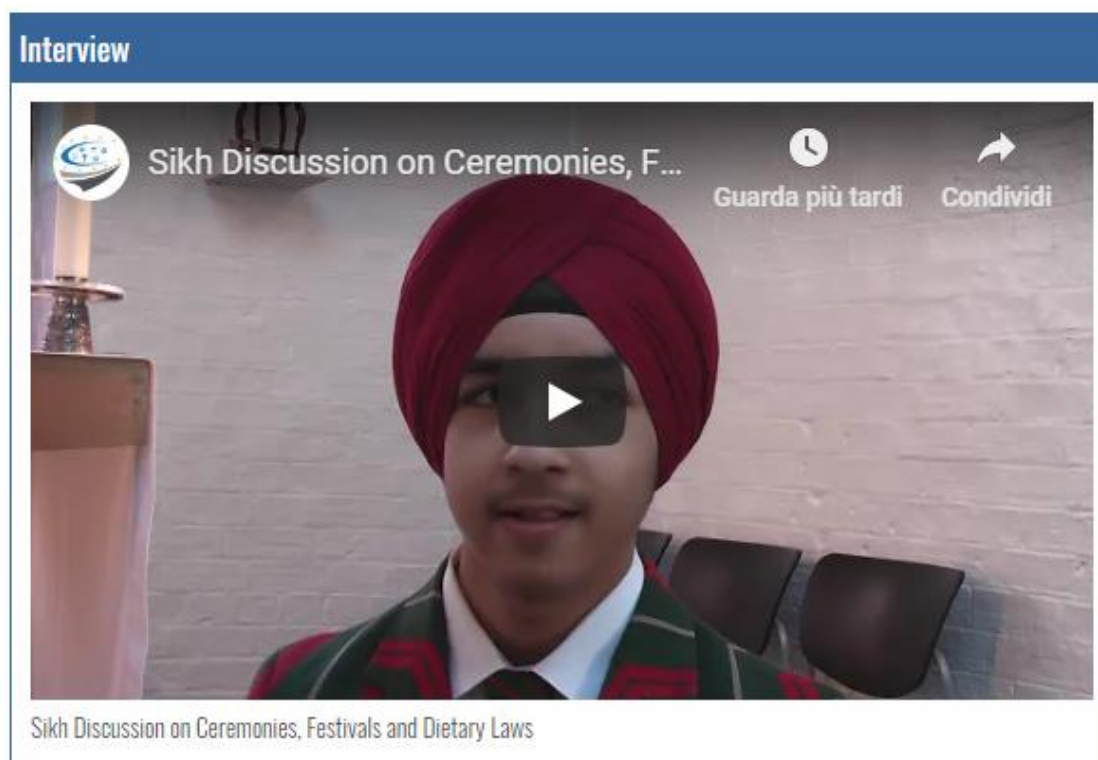
The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

7.3. Сикхизъм

Ваисакхи – или Баисакхи е двойно празненство за отбелязване на фестивала на реколтата и новата година на сикха. Празнува се изобилието на природата със зеленчукови ястия и просто подготвени джали.

Гурпурбс – чества всички събития, свързани със Сикхските гурута, сред които са рождените дни на Сикхските гуру, гурута, които заминават за небесната обител или дните на мъченичеството на Сикхските гуру.

Дивали - Празникът на **Сикхите** за връщането на шестия Nanak от задържане в крепостта Гвалиор съвпада с индуисткия празник на Дивали.

7.3.1. Ваисакхи

Ваисакхи, още изписван като Баисакхи, е една от най-важните дати в календара на сикха. Това е Новият сикхски празник и се празнува на 13 или 14 април. Той също чества 1699 г., годината, в която сикхизмът се ражда като колективна вяра.

Ваисакхи се празнува в британските градове с традиционен парад.

История

Ваисакхи е дългогодишен фестивал на реколтата в Пенджаб. Празнувал се е много преди да придобие допълнително измерение за Сикхите.

През 1699 г. десетият гуру, **Гуру Гобинд Сингх**, избрал Ваисакхи като повод да превърне Сикхите в семейство на войнишки светии, известни като Кхалса Пантх.

История

Гуру Гобинд Сингх основал Халса пред хиляди хора в Анандпур Сахиб.

По време на фестивала Ваисакхи Гуру Гобинд Сингх излезнал от палатка, носейки меч. Той

Ваисакхи се празнува в британските градове с традиционен парад.

предизвикал всеки сикх, който бил готов да даде живота си, за да влезе в палатката. Гуру се върнал сам със своя меч, покрит в кръв. След това поискал още един доброволец и повторил същото действие четири пъти, докато пет мъже изчезнали в палатката. Тълпата била много загрижена, докато не видяла петима мъже да се връщат, носейки тюрбани. Тези петима мъже станали известни като „Пяндж Пиаре“ или „Петимата възлюбени“.

След това мъжете били кръстени в Халса от Гуру.

Той ги поръсил с Амрит („безсмъртен нектар“: терминът „сикх“ за светена вода) и изрекъл молитви. Това е основата на церемонията на **сикхисткото кръщаване**. Ваисакхи се празнува по същия начин като **Гурпурбс**. **Гудварасите** са украсени и се посещават. Паради, танци и пеене се случват през целия ден. Много сикхи избират да бъдат кръстени в братството на Халса в този ден.

Нагар Киртан

Фестивалът е белязан с шествия на нагири киртани: шествия по улиците (nagar означава "град"), които съставляват важна част от сикхистката култура и религиозни празници. Киртан е термин, който означава пеене на химни от Гуру Грат Сахиб, свещената книга на сикхите. Празненствата винаги включват музика, пеене и пеене на писания и химни. Шествията се ръководят от традиционно облечени Пяндж Пиарас. Гуру Грант Сахиб ще бъде пренесен в шествието на почетно място.

7.3.2. Гурпурбс

Гурпурбс са празници, които са свързани с живота на гуру. Те са щастливи събитие, на които се възхищават най-силно сикхите.

Най-важните Гурпурбс са:

- Рожден ден на **Гуру Нанак**, основател на сикхизма (април или ноември)
- Рожден ден на **Гуру Гобинд Сингх**, основател на Халса (януари)
- мъченичеството на **Гуру Аржан** (юни)
- мъченичеството на **Гуру Тег Бахадур** (ноември / декември)

Сикхи в Гудвара в Манчестър празнуват Гурпурбс

Сикхи празнуват Гурпурбс с петака Аханд. Това е пълно и непрекъснато четене на сикхските писания, гуруто Грантх Сахиб, което отнема 48 часа и завършва в деня на фестивала. Това се извършва и във времена на церемония като раждане, смърт, брак и преместване в нов дом. Четенето се извършва от екип от читатели, които могат да бъдат професионалисти или членове на семейството (в случай на семейни ритуали). Всеки чете два до три часа.

Ученици от сикхските училища празнуват Гурпурбс в академия във Великобритания.

Пътеката Аханд е възникнала в Индия в средата на 18-ти век, когато имало няколко копия на Гуру Грант Сахиб. Сикхите воюваха и се укриват в джунглите. Те се събраха, за да чуят четения на свещения текст, преди текстът да бъде прочетен на други групи сикхи.

Гудварите са украсени с цветя, знамена и светлини, а сикхите се обличат в нови или изискани дрехи и се събират за специални служби. От Гуру Грант Сахиб се пеят химни, стиховете се възхваляват от Гурута и има лекции за сикхизма.

В Индия и в някои части на Великобритания има шествия, където около Сикхското Писание е има парад. Петима души, представляващи първите пет членове на **Халса** (Пяндж Пяр или Петимата Възлюбени), оглавяват шествието, носещи флага на сикхите. Следват ги музиканти, певци и бойни изкуства. Извън някои Гудвари, безплатни сладкиши се предлагат на широката общественост, независимо от тяхната вяра.

Храната е важна в този фестивал. Сикхите се събират, за да ядат специална храна, като Карах Парасаад, сладка храна, която е била благословена и сервирана топла. В Гудварите се сервират безплатни ястия (лангари).

7.3.3. Дивали

Празникът на светлината настъпва в края на октомври или началото на ноември. Това е празник, който празнуват **сикхи, индуси и джайни**.

Дивали за сикхи

За сикхите Дивали е особено важен, защото празнува освобождаването от затвора на шестия гуру, Гуру Харгобинд и 52 други принцове с него, през 1619 година.

Според сикхската традиция император Джахангир е затворил Гуру Харгобинд и 52 принца. Императорът бил помолен да освободи Гуру Харгобинд, и той се съгласил да го направи. Но Гуру Харгобинд поискал да бъдат освободени също и принцовете. Императорът се съгласил, но каза, че само на онези, които биха могли да държат мантията му, ще им бъде позволено да напуснат затвора. Това било с цел да се ограничи броят на затворниците, които могат да напуснат.

Въпреки това, Гуру Харгобинд имал наметало с 52 низа и така всеки принц успял да задържи един низ и да напусне затвора.

Сикхите празнуваха завръщането на Гуру Харгобинд чрез запалване на **Златния храм** и тази традиция продължава и днес.

Фестивалът на светлините

Името на фестивала идва от санскритската дума *dīpavali*, което означава редица светлини.

Дивали е известен като "фестивал на светлините", защото къщите, магазините и обществените места са украсени с малки глинени петролни лампи, наречени **Дияс**. Тези лампи, които традиционно се палят със синапено масло, се поставят в редици на прозорци, врати и външни сгради, за да ги украсят.

В градовете в Индия (и във Великобритания) на Дивали често се използват електрически светлини.

В Индия маслените лампи често се пренасят през река Ганг - това се счита за добра поличба, ако лампата успее да премине целия път. Фойерверките също са важна част от празненствата на Дивали, въпреки че някои сикхи предпочитат да не ги използват поради шума, атмосферното замърсяване и риска от случайни смъртни случаи и наранявания.

Подобно на Коледа на Запад, Дивали е време за купуване и размяна на подаръци. Традиционно сладкиши и сушени плодове са били често срещани подаръци за размяна, но фестивалът се е превърнал във време за сериозни пазарувания, което води до безпокойство, че комерсиализмът подкопава духовната страна на фестивала. Напоследък търговците очакват продажбите да нараснат значително през седмиците преди фестивала. Дивали също е традиционно време за пребоядисване на домовете и за купуване на нови дрехи. Дивали също се използва за отбелязване на успешна реколта.

Project Number: 2017-1-IT02-KA201-036784

Видеа

Vaisakhi – A video of the parade in a Leicester Gurdwara -

Гурпурбс – Честване в Лейчестър

Дивали - честване на Дивали в Саутхол, Лондон

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.